



DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets presidentskap
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

14/5626-349

Dato

19. februar 2018

Prop. 148 L (2016-2017) Endringer i matrikkelova m.m. (organisering av eigedomsoppmåling) og Prop. 33 L (2017-2018) Endringer i eigarseksjonslova m.m.

Jeg viser til behandlingen av Prop. 148 L (2016-2017) Endringer i matrikkelova m.m. og Prop. 33 L (2017-2018) Endringer i eigarseksjonslova m.m.

Jeg vil med dette orientere Stortinget om noen presiseringer og behovet for å rette noen inkurier i forslaget som er fremmet i de to proposisjonene:

- I Prop. 148 L punkt 4.1. står det at oppmålingsforretning er et krav for å opprette ny matrikkelenhet, men som det framgår andre steder i proposisjonen gjelder ikke dette uten unntak. Oppretting av ny eierseksjon uten eget uteareal krever for eksempel ikke oppmålingsforretning. Jordskifteretten kan også få opprettet ny enheter uten oppmålingsforretning etter egne regler for oppmåling i jordskiftelova. I tillegg kan ny enhet opprettes i særlige tilfeller uten at forretningen er fullført.
- I Prop. 148 L punkt 4.4 og 11 er det vist til at regjeringen har satt ned en ekstern arbeidsgruppe som skal utrede og vurdere konkurranseforhold mellom offentlig og privat virksomhet. Arbeidsgruppen har avgitt sin rapport «Like konkurransevilkår for offentlige og private aktører» den 23. januar 2018, se <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/ny-side/id2587387/>
- I Prop. 148 L punkt 10.6.4 blir det vist til at ny eierseksjonslov ikke var sanksjonert da proposisjonen gikk i trykken. For ordens skyld presiseres at ny eierseksjonslov ble sanksjonert 16. juni 2017, dvs. samtidig med at Prop. 148 L ble lagt fram for Kongen i statsråd. Dette ble ikke fanget opp i proposisjonsteksten, og framgår heller ikke av Prop. 33 L (2017-2018).

- I Prop. 148 L punkt 10.10.1 blir det oppgitt at sammenslåingen av Svalbard fra tre deler til en del i matrikkelen vil skje fra 1. januar 2018. Av praktiske årsaker, herunder tilpassing av systemet m.m. har berørte organer kommet fram til at endringen først kan gjennomføres fra 1. januar 2019.
- I Prop. 148 L punkt 11 og i merknaden til § 38 omtales direktiv 2005/36/EF og 2013/55/EU. De to direktivene er nå gjennomført i norsk rett med yrkeskvalifikasjonsloven, som trådte i kraft 1. januar 2018. De kvalifikasjonskravene og den autorisasjonsordningen som blir foreslått for landmålere, er tilpasset til dette regelverket.
- Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) til § 24 første ledd bør presiseres. Det bør gå fram av bestemmelsen at endring av festegrunn, som går ut over justeringer som kan behandles etter § 16, skal sendes til tinglysing. Det bør også gå fram at melding til tinglysing i eierseksjonssaker først skal skje etter at klagefristen etter eierseksjonsloven har gått ut og det foreligger et positivt seksjoneringsvedtak, jf. ny eierseksjonslov § 17. § 24 første ledd bør bedre lyde:

«Så snart oppretting av ny matrikkeleining, samanslåing, endring av *festegrunn* eller eierseksjon eller arealoverføring er ført i matrikkelen, skal kommunen sende melding om dette til tinglysing. *Gjeld saka oppretting eller endring av eierseksjon, skal kommunen likevel ikkje sende meldinga før eventuelle klager over seksjoneringsvedtaket er avgjort, jf. eierseksjonslova § 17.*»
- Gjeldende § 5 a andre ledd tredje punktum har en henvisning til kommuneloven kapittel 5. Rett henvisning skal være kommuneloven kapittel 5 A. Feilen har i utgangspunktet ikke betydning for forslaget i Prop. 148 L siden bestemmelsen i andre ledd oppheves med forslaget. Etter proposisjonen er det materielle innholdet flyttet til § 25 sjette ledd, men feilen er ikke rettet opp med en god formulering. § 25 sjette ledd bør bedre lyde:

«Kommunen kan etter avtale overlate til ein annan kommune *etter reglane i kommunelova kapittel 5 A* eller matrikkelstyresmakta å føre matrikkelen på sine vegner.»
- Forslaget i Prop. 33 L til endring av § 26 får betydning for rett utforming av § 46 første ledd bokstav j. Dette er ikke kommet med i proposisjonen. § 46 første ledd bokstav j bør lyde:

«j) avslag på krav om retting av opplysning i matrikkelen, jf. § 26 *tredje og fjerde ledd*»
- Gjeldende § 46 første ledd regner ikke opp klagerett på betaling for opplysninger fra matrikkelen, jf. § 32 andre ledd. Departementet legger til grunn at det er klagerett på størrelsen av betalingen når denne ikke er fastlagt i forskrift eller regulativ fastsatt av departementet, jf. § 9 i forskrift om utlevering, viderebruk og annen behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen. Dette kan med fordel framgå av oppregningen i § 46 ved å sette inn en ny bokstav m. Forslaget i Prop. 148 L til bokstav m og n blir da bokstav n og o. Bestemmelsen bør lyde:

«m) *fastsetjing av betaling med heimel i § 32 som ikkje er fastsett i forskrift eller regulativ godkjent av departementet*»

- Forslaget i Prop. 148 L til § 46 første ledd bokstav d gir selvstendig klagerett på matrikkelføring av eierseksjon etter § 11 a. Klageretten var ment å sikre mot feil ved føringen. Jeg vil peke på at klage på dette mer effektivt kan fremmes som klage på selve seksjoneringsvedtaket. Klage på seksjonering som omfatter eget uteareal, kan i alle tilfeller fremmes etter § 46 første ledd bokstav a. Jeg anbefaler å ta § 46 første ledd bokstav d ut av forslaget. Forslaget i Prop. 148 L til bokstav e til n blir da bokstav d til m (d til n med overnevnte tillegg).

Med hilsen



Monica Mæland

Kopi: Kommunal- og forvaltningskomiteen

KOPPI



DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Arbeiderpartiets stortingsgruppe
v/Simensen Stian

Deres ref

Vår ref

Dato

18/882-2

19. februar 2018

Lovteknisk bistand til arbeidet med Prop. 148 L (2016-2017) og Prop. 33 L (2017-2018)

Jeg viser til mottatt forespørsel om lovteknisk bistand i forbindelse med behandlingen av Prop. 148 L (2016-2017) Endringer i matrikkellova m.m. og Prop. 33 L (2017-2018) Endringer i eigarseksjonslova m.m.

Vedlagt følger departementets utkast.

Utkastet er formulert av departementets fagavdeling i tråd med følgende forutsetninger:

- Gjeldende organisering videreføres. Kommunene vil fortsatt ha ansvaret for eiendomsoppmålingen som et offentlig forvaltningsansvar. Eiendomsoppmålingen utføres ikke som privat tjenesteyting.
- Krav om autorisasjon for landmålere innføres i tråd med forslaget i Prop. 148 L (2016-2017).
- Gjeldende regler om offentlig gebyr for arbeid etter matrikkellova videreføres. Det innføres ikke fri prisdanning for oppmålingsforretninger.
- Gjeldende modell der kommunene fortsatt har ansvaret for eiendomsregistreringen videreføres. Ansvaret for føring av eiendomsopplysninger blir ikke overført til Statens kartverk.
- Klage etter forvaltningsloven videreføres som i dag.

Krav om autorisasjon kan ikke innføres uten endringer i gjeldende lov.

Prop. 148 L (2016-2017) og Prop. 33 L (2017-2018) omfatter også forslag som i hovedsak er uavhengige av spørsmålet om videreføring av det kommunale ansvaret for oppmåling og

eiendomsregistrering eller spørsmålet om autorisasjon. Departementets fagavdeling har lagt til grunn at disse forslagene er ment videreført i det lovtekniske utkastet.

For Prop. 148 L (2016-2017) gjelder dette:

- Redaksjonelle presiseringer i klagebestemmelsen, jf. punkt 9
- Innholdet i oppmålingsforretningen, jf. punkt 10.1
- Merking av grenser, jf. punkt 10.3
- Retting av grenseopplysninger, jf. punkt 10.4
- Oppretting og endring av eiendom, jf. punkt 10.5
- Endring av festegrunn, jf. punkt 10.7
- Matrikulering av nytt jordsameie, jf. punkt 10.8
- Matrikulering uten fullført oppmålingsforretning, jf. punkt 10.9
- Redaksjonelle endringer o.l., jf. punkt 10.11

Tilsvarende gjelder for endringer i matrikkellova og plan- og bygningsloven, omtalt i Prop. 33 L (2017-2018) punkt 5.2 og 5.3.

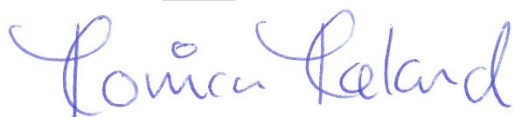
Noen andre forslag i Prop. 148 L (2016-2017) og Prop. 33 L (2017-2018) er knyttet til organisasjonsspørsmålet. Disse forslagene er ikke videreført. Det gjelder:

- Tilgang til informasjon om oppmåling og arkiv m.m., jf. Prop. 148 L (2016-2017) punkt 10.2.
- Tilpassing til ny eierseksjonslov, jf. Prop. 148 L (2016-2017) punkt 10.6 og Prop. 33 L (2017-2018) punkt 3.

I utarbeidingen av det lovtekniske forslaget er det tatt hensyn til noen presiseringer og oppretting av inkuriefeil i proposisjonen, se eget brev til Stortinget av i dag.

Jeg vil for ordens skyld gjøre oppmerksom på at fagavdelingen har hatt kort tid på dette arbeidet. Jeg må derfor ta forbehold for mindre feil. Fagavdelingen vil de nærmeste dagene gjennomgå forslaget på nytt for en nøyere kontroll.

Med hilsen



Monica Mæland

Kopi: Kommunal- og forvaltningskomiteen

Lovteknisk bistand

Endringar i matrikkellova m.m. (organisering av eigedomsoppmåling)

*Prop. 148 L (2016-2017) og
Prop. 33 L (2017-2018)*

Innhald

| | | |
|-----|---|----|
| 1 | Samandrag | 2 |
| 2 | Merknader til dei enkelte føresegnene | 3 |
| 2.1 | Endringar i matrikkellova | 3 |
| 2.2 | Endringar i plan- og bygningslova | 14 |
| 2.3 | Endringar i eigarseksjonslova | 15 |
| 2.4 | Føresegn om iverksetjing | 15 |
| 3 | Lovteknisk utkast til lov om endringar i matrikkellova m.m. (organiseringa av eigedomsoppmålinga) | 15 |

1 Samandrag

Utkastet er formulert i tråd med følgjande føresetnader

- Vidareføre gjeldande organisering ved at kommunane fortsatt skal ha ansvaret for eigedomsoppmålinga som eit offentleg forvaltningsansvar. Eigedomsoppmålinga skal ikkje utførast som privat tenesteyting
- Innføre krav om autorisasjon for landmålarar i tråd med forslaget i Prop. 148 L (2016-2017)
- Vidareføre gjeldande regler om offentleg gebyr for arbeid etter matrikkellova. Det innførast ikkje fri prisdanning for oppmålingsforretningar
- Vidareføre gjeldande modell der kommunane framleis har ansvaret for eigedomsregistreringa. Ansvaret for føring av eigedomsopplysningar blir ikkje overført til Statens kartverk
- Klage etter forvaltningslova vidareførast som i dag

Krav om autorisasjon kan ikkje innførast utan endringar i gjeldande lov.

Prop. 148 L (2016-2017) og Prop. 33 L (2017-2018) omfattar fleire forslag som i hovudsak er uavhengig av spørsmålet om vidareføring av det kommunale ansvaret for oppmåling og eigedomsregistrering eller spørsmålet om autorisasjon. Desse forslaga er vidareført i det lovtekniske utkastet.

For forslag frå Prop. 148 L (2016-2017) gjeld det:

- Redaksjonelle presiseringar i klageføresegna, jf. punkt 9
- Innhaldet i oppmålingsforretninga, jf. punkt 10.1
- Merking av grenser, jf. punkt 10.3
- Retting av grenseopplysningar, jf. punkt 10.4
- Oppretting og endring av eigedom, jf. punkt 10.5
- Endring av festegrunn, jf. punkt 10.7
- Matrikulering av nytt jordsameige, jf. punkt 10.8
- Matrikulering utan fullført oppmålingsforretning, jf. punkt 10.9
- Redaksjonelle endringar o.l., jf. punkt 10.11

Det gjeld også forslag til endringar i matrikkellova og plan- og bygningslova omtalt i Prop. 33 L (2017-2018) punkt 5.2 og 5.3.

Nokre forslag i Prop. 148 L (2016-2017) og Prop. 33 L (2017-2018) er knytt til organisasjonsspørsmålet. Desse forslaga er ikkje vidareført. Det gjeld:

- Tilgang til informasjon om oppmåling og arkiv m.m., jf. Prop. 148 L (2016-2017) punkt 10.2

- Tilpassing til ny eigarseksjonslov, jf. Prop. 148 L (2016-2017) punkt 10.6 og Prop. 33 L (2017-2018) punkt 3

Det er teke omsyn til nokre presiseringar og inkurierettingar som er forklart i eige brev til komiteen:

- Rett tilvising til kommunelova kapittel 5 A, jf. § 5 a andre ledd tredje punktum
- Presisering av at endring av festegrunn som går ut over reine justeringar skal tinglysast, og at melding til tinglysing i seksjoneringssaker skal sendast til tinglysing etter at klagefristen har gått ut, jf. § 24 første ledd
- I klageføresegna § 46 første ledd gjeld dette
 - I bokstav h: Rett tilvising til § 26 tredje og fjerde ledd
 - I bokstav k: Klageretten på betaling (for eigedomsinformasjon, jf. § 32 andre ledd) er presisert
 - Sjølvstendig klagerett på matrikkelføring av eigarseksjon er ikkje tatt inn. Slik klagerett går i realiteten fram av eigarseksjonslova

2 Merknader til dei enkelte føresegnene

2.1 Endringar i matrikkellova

Føresegnene om å gi forskrift

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er av redaksjonell art, er uavhengig av organisasjonsspørsmålet, og er teke med her.

Til § 3

Bokstav f. Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er av redaksjonell art, er uavhengig av organisasjonsspørsmålet og er teke med her.

Bokstav g, h og i, jf. ny bokstav j til m. Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut.

Til § 4

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er uavhengig av organisasjonsspørsmålet. Forslaget er teke med her.

Til § 5 a

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) knytt til organisasjonsspørsmålet er teke ut.

Gjeldande *andre ledd tredje punktum* har ei tilvising til kommunelova kapittel 5. Rett tilvising skal vere kommunelova kapittel 5 A.

Tredje ledd. Endringa er av redaksjonell art og svarer til språkføringa i dei andre føresegnene om forskrifter.

Til § 6

Første ledd bokstav d. Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er uavhengig av organisasjonsspørsmålet. Forslaget er teke med her.

Andre ledd. Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut.

Fjerde ledd. Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) var motivert ut i frå organisasjonsspørsmålet, men er like relevant med gjeldande organisering. Forslaget er teke med her. Etter forslaget kan departementet i forskrift gi nærare reglar om når og korleis matrikulering kan skje utan fullført oppmålingsforretning, inkludert reglar om krav til førebels merking og beskriving, og reglar som sikrar at oppmålingsforretninga faktisk blir fullført.

Til § 7

Endringa i *overskrifta* er av språkleg art, er uavhengig av organisasjonsspørsmålet og er teke med her.

Tredje ledd. Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut.

Til § 8

Første ledd. Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut.

Andre ledd. Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) var motivert ut i frå organisasjonsspørsmålet, men er like relevant med gjeldande organisering. Forslaget er teke med her. Etter forslaget blir den generelle heimelen til å gi føresegner om krav om og vilkår for matrikkelføring i saker som krev oppmålingsforretning flytt frå § 9 til § 8.

Til §§ 9 og 10

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er av redaksjonell art, er uavhengig av organisasjonsspørsmålet og er teke med her.

Til § 11 a

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er redaksjonelt knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut. Det materielle innhaldet er dekt av gjeldande § 25 tredje ledd.

Til § 12

Forslaget er endra i Prop. 33 L (2017-2018). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet. Forslaget er teke med her i samsvar med Prop. 33 L (2017-2018).

Til § 14

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er av redaksjonell art, er uavhengig av organisasjonsspørsmålet og er teke med her.

Til § 16

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er uavhengig av organisasjonsspørsmålet. Forslaget er teke med her.

Til § 17

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er uavhengig av organisasjonsspørsmålet. Forslaget er teke med her.

Til § 19

Det materielle innhaldet i forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er uavhengig av organisasjonsspørsmålet. Forslaget er teke med her, men tilpassa gjeldande organisering der det er kommunen som fører referanse til avtale om grenser i matrikkelen.

Til § 20

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er uavhengig av organisasjonsspørsmålet. Forslaget er teke med her.

Til § 21

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er uavhengig av organisasjonsspørsmålet. Forslaget er teke med her.

Til § 22

Første til fjerde ledd. Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut.

Sjuande ledd. Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) var motivert ut i frå organisasjonsspørsmålet, men er like relevant med gjeldande organisering. Forslaget er teke med her. Det er såleis føyd til ei presisering om at departementet kan gi nærare reglar om kva for offentleg organ som kan utføre matrikkelføringsoppgåver, og korleis slik føring skal gå føre seg. Det kan også vere reglar for sentral matrikkelstyresmakt og kommunane når dei fører opplysningar i matrikkelen. Det er på same måte også teke inn to språklege endringar i opprekninga til slutt i føresegna.

Til § 23

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut.

Til § 24

Overskrifta. Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er uavhengig av organisasjonsspørsmålet. Forslaget er teke med her.

Første ledd. Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) bør presiserast. Det bør gå fram av føresegna at endring av festegrunn, som går ut over justeringar som kan behandlast etter § 16, skal sendast til tinglysing. Det bør også gå fram at melding til tinglysing i eigarseksjonssaker først skal skje etter at klagefristen etter eigarseksjonslova har gått ut og det ligg føre et positivt seksjoneringsvedtak, jf. ny eigarseksjonslov § 17.

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) om kven som skal sende meldinga, er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut.

Tredje ledd. Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut. Forslaget i *fjerde punktum* om at orienteringa skal skje i form av eit relevant utdrag av matrikkelbrevet, er uavhengig av organisasjonsspørsmålet og er teke med her. Slik orientering er ikkje nødvendig når kommunen har halde seg til eksisterande grensemerke og nøyaktige måledata for grensepunkta (koordinatmålte punkt) utan å gjere endringar med omsyn til merka eller koordinatverdiane. Forslaget i *femte punktum* er av redaksjonell art, er uavhengig av organisasjonsspørsmålet og er teke med her.

Nærare reglar om utforming av og innhaldet i eit slikt relevant utdrag kan bli gitt av departementet i forskrift. Forslag om dette, jf. *sjette ledd*, er uavhengig av organisasjonsspørsmålet og er teke med her.

Til § 25

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut.

Ei språkleg endring i *sjette ledd* om forskrifter er uavhengig av organisasjonsspørsmålet og er teke med her.

Til § 26

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er i hovudsak uavhengig av organisasjonsspørsmålet. Desse elementa er ført vidare her. Forslaget er endra i Prop. 33 L (2017-2018). Denne delen av forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet og er ført vidare her.

Gjeldande første ledd blir oppheva. Føresegna blir dekt av nytt tredje og fjerde ledd. Det er med det ikkje meint å endre at retting etter forholda både kan skje i form av å endre eller leggje til opplysningar.

Gjeldande andre ledd om sletting av matrikkeleining som ikkje eksisterer eller er urett oppretta, blir med ei språkleg endring nytt *første ledd*.

Andre ledd gjeld sletting av seksjonering som kommunen vedtek med heimel i ny eigarseksjonslov § 22 andre ledd. Kommunen sender melding om vedtaket om sletting til tinglysinga, som slettar seksjoneringa frå grunnboka. Tinglysinga sender melding om slettinga til kommunen, som slettar seksjoneringa frå matrikkelen, og fullfører slettinga ved å utferde matrikkelbrev for den aktuelle grunneigedommen, anleggseigedommen eller festegrunden. Nærare reglar om meldingsgangen blir gitt i forskrift.

Andre ledd. Opplysningar om grenser for matrikkeleiningar, medrekna geografiske opplysningar om punkt feste og stadbundne rettar, kan berre supplerast eller endrast på

grunnlag av ny oppmålingsforretning, jf. § 17, rettskraftig avgjerd ved domstolane, jf. § 22 andre ledd, eller med referanse til avtale når vilkåra for dette er til stades etter § 19. Tekniske suppleringar eller endringar vil kunne skje etter enklare reglar med heimel i § 17. Suppleringar eller endringar etter §§ 17, 19 eller 22 andre ledd er ikkje å rekne som «retting» etter § 26. Kommunen kan likevel rette slike opplysningar når det blir dokumentert at opplysningane er urette og dette kjem av feil i registreringa eller i vedlikehaldet av matrikkelen. Feilen kan til dømes ha oppstått når data har blitt overførte frå oppmålingsprotokollen til krav om matrikkelføring eller ved digitaliseringa av økonomisk kartverk eller målebrev. Rettinga kan skje på initiativ frå kommunen, sentral matrikkelstyresmakt eller etter krav frå ein av partane. Ein part som rettinga har noko å seie for, skal underrettast, jf. fjerde ledd. Det er ikkje noko vilkår at alle partane samtykkjer for å kunne gjere slike rettingar. Dersom partane ikkje er einige om kva som er dei rette opplysningane, kan kommunen måtte nøye seg med å markere opplysningane heilt eller delvis som utgått, og notere opplysningar om at partane er ueinige.

Fjerde ledd. Andre opplysningar enn dei som blir førte på grunnlag av oppmålingsforretning, kan rettast av det organet som har ansvaret for å føre opplysningane. Organet kan rette av eige tiltak eller etter krav frå ein part. Grunnlaget for rettinga skal dokumenterast. Kommunen og eventuelt sentral matrikkelstyresmakta kan i alle høve rette opplysningar når dette har vesentleg å seie for matrikkelen som eit einsarta og påliteleg register. Det kan vere større tekniske endringar, til dømes nødvendig omnummerering ved kommuneendringar, eller enkeltstående endringar, til dømes sletting av opplysningar som det ikkje er høve til å behandle i matrikkelen. Dersom opplysningane ordinært blir førte av kommunen eller eit anna organ, kan det etter omstenda vere nødvendig for sentral matrikkelstyresmakt å avklare slik retting med det aktuelle organet.

Gjeldande fjerde til sjette ledd er uendra ført vidare som *femte til sjuande ledd* sett bort frå nokre språklege endringar.

Til § 27

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut.

Til § 28

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut.

Til § 29

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut.

Til § 30

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) om å endre nemningane «opplysningar frå matrikkelen» og «matrikkelinformasjon» til «matrikkelinformasjon og andre opplysningar om eigedomsoppmåling», bl.a. i overskrifta, er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut.

Endringa i *første ledd bokstav d* er av språkleg art. Det er også retta eitt komma i *andre ledd*.

Matrikelstyresmaktene skal etter gjeldande *femte ledd* ikkje levere ut opplysningar dersom vitale personlege eller offentlege interesser tilseier dette. Dette gjeld som oftast når nokon har hemmeleg bustadadresse. I nokre situasjonar vil brukarar av matrikelopplysningar allereie kunne sitje på slike opplysningar, til dømes når nokon nettopp har fått hemmeleg bustadadresse. Eit anna døme er opplysningar om skjerna bygningstypar. Det blir presisert at teieplikta gjeld alle som behandlar opplysningar frå matrikkelen.

Til § 31 andre ledd

Endringa i *første punktum* er av språkleg art.

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) om å endre andre punktum er knytt til organisasjonsspørsmålet, og er teke ut.

Til § 32

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er delvis knytt til organisasjonsspørsmålet og er av den grunn endra.

Overskrifta er i samsvar med gjeldande føresegn.

Første ledd første punktum er i samsvar med gjeldande lov. Nytt *andre punktum* tar høgde for innføring av krav om autorisasjon av eigedomslandmålarar. *Tredje punktum* svarar til gjeldande andre punktum, men gjeld tilsvarende for den styresmakta som står for autorisasjonen av eigedomslandmålarar. Tilvisinga i *fjerde punktum* svarar til gjeldande tredje punktum, men er tilpassa ny eigarseksjonslov.

Ordlyden i *andre ledd* er forenkla i samsvar med dei redaksjonelle endringane i forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) utan at dette er meint å endre meiningsinnhaldet i gjeldande føresegn.

Tredje ledd. Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er uavhengig av organisasjonsspørsmålet. Forslaget er teke med her.

Til overskrifta i kapittel 7

Kapittelet omfattar krav til og autorisasjon av eigedomslandmålar og anna. Overskrifta er endra i samsvar med dette.

Til § 33

Første ledd. Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er av redaksjonell art og er i prinsippet uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Eigedomsoppmåling er etter forslaget ei styresmaktoppgåve som etter gjeldande rett. Landmålararen som utfører forretninga på kommunen sine vegner, kan ikkje merkje eller måle grenser eller andre forhold som den aktuelle rettshavaren seier seg ueinig i.

Landmålararen skal klarleggje og beskrive grenser og rettar i tråd med påstandane til partane og framlagde dokument, og elles bringe fram opplysningar og dokumentasjon som er nødvendig for matrikkelføring og eventuelt tinglysing. Partane sjølve har i utgangspunktet ansvaret for å avklare og dokumentere rettsforholda. Samtidig skal landmålararen aktivt vere med på å rydde opp i rettsforholda. Undersøkingssplikta til landmålararen vil likevel vere avgrensa. Nærare reglar blir gitt i forskrift om dokumentasjon av krav om matrikkelføring.

Landmålararen skal prøve å få partane einige. Dersom dette ikkje er mogleg, kan han velje å avslutte forretninga og markere den aktuelle grensestrekninga som omtvista, sjå § 10 fjerde ledd bokstav a.

Det skal opplysast i matrikkelen at det aktuelle grensepunktet eller den aktuelle grensa ikkje er merkt og målt. Dersom partane har avvikande påstandar for korleis grensene går, kan det opplysast om desse i matrikkelen.

Landmålararen og eventuelle hjelparar må halde seg til forvaltningslova, og kan ikkje opptre som rådgivar for ein part meir enn andre. Utføringa av sjølve oppmålingsforretninga reknast på same måte som etter gjeldande lov, likevel ikkje som noko enkeltvedtak. Utføringa vil i stor grad vere fastlagd gjennom tekniske standardar og faglege krav, det som i sum blir kalla god landmålararskikk.

Tredje ledd. Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er delvis knytt til organisasjonsspørsmålet og er av den grunn endra. Endringa i *første punktum* er av språkleg art. Nye grenser skal setjast ut i samsvar med kommunalt løyve etter plan- og bygningslova. Nye grenser mellom uteareal til eigarseksjonar blir fastlagt i vedtak om seksjonering eller reseksjonering etter eigarseksjonslova. Det er teke inn ei presisering om dette som nytt *andre punktum*. *Tredje punktum* svarer til gjeldande andre punktum og gir høve til å gjere «mindre» avvik frå løyvet (eventuelt seksjoneringsvedtaket) dersom det under forretninga kjem opp forhold som gjer dette tenleg. Kva som skal reknast som tenleg, vil primært vere opp til heimelshavaren å avgjere, men landmålararen må på vegner av kommunen ta sjølvstendig stilling til kva som er ei gagnleg grense. Avviket kan ikkje gå ut over skrankane for grensejustering, jf. § 16, eller vere i strid med vedteken arealplan eller eventuell dispensasjon etter plan- og bygningslova. Kommunen kan i arealplanen eller i frådelingsløyvet presisere nærare kor store eller kva slags tilpassingar som kan gjerast innanfor løyvet, kor store eller kva slags avvik frå løyvet kommunen kan godta for å kunne få ei gagnleg grense ut frå forholda i terrenget, og eventuelt kva for endringar som krev ny søknad eller dispensasjon. Desse rammene kan klarleggjast i ein eventuell førehandskonferanse. I tillegg til den typen avvik som krev godkjenning etter tredje punktum, eller større endringar som krev ny søknad og nytt løyve etter plan- og bygningslova, kan det alltid gjerast tilpassingar i samsvar med løyvet (eventuelt seksjoneringsvedtaket etter eigarseksjonslova). Det krev at løyvet eller vedtaket er utforma på ein måte som opnar for slike tilpassingar.

Fjerde ledd. Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut.

Sjette ledd. Endringa er av språkleg art og i samsvar med tilsvarande endringar i dei andre føresegnene om forskrifter. Dei delane i forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) som er knytt til organisasjonsspørsmålet, er teke ut.

Til § 34

Forslaget er av språkleg art. Det blir lagt til grunn at føresegna også gir høve til å gi nærare reglar om førebels merking av grenser. Den delen av forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) som er knytt til organisasjonsspørsmålet, er teke ut.

Til § 35

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut.

Kravet om at den som utfører forretninga må vere autorisert landmålar, dvs. inneha landmålarbrev, er teke inn som nytt *andre ledd*. At landmålararen «utfører» forretninga, er ikkje til hinder for at ulike delar av forretninga kan utførast av andre hjelparar, men det må skje under fagleg leiing av ein autorisert landmålar med landmålarbrev. Til vanleg vil det vere god landmålararskikk at den utpeikte landmålararen med landmålarbrev utfører oppmålingsforretninga sjølv, men dette er ikkje eit absolutt krav. Det kan vere forretningar som er av ein slik art at dei heilt eller delvis kan utførast av ein annan landmålar. I tillegg må ein landmålar med godkjend eksamen få høve til å opparbeide nødvendig praksis for å bli tildelt landmålarbrev. Den utpeikte landmålararen har eit sjølvstendig ansvar for at kommunen på ein nøytral måte tek vare på interessene til alle partane saka vedkjem, og at forretninga blir utført i samsvar med god landmålararskikk. Kva som er meint med «god landmålararskikk», blir vidareført som etter gjeldande lov.

Kommunen har det endelege ansvaret både for oppmålingsforretninga og matrikkelføringa. Det skal såleis ikkje setjast fram særskilt krav om matrikkelføring. Kommunen skal matrikkelføre oppmålingsforretninga straks forretninga er fullført, jf. § 35 første ledd.

Gjeldande andre til fjerde ledd blir nytt *tredje til femte ledd*. Endringa i *nytt femte ledd* er av språkleg art og i samsvar med tilsvarande endringar i dei andre føresegnene om forskrifter.

Til § 36

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut. Kravet om at ein eigeidomslandmålar med autorisasjon står fagleg ansvarleg for oppmålingsforretninga, er ført vidare i § 35 nytt andre ledd.

Til § 37

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut.

Til § 38

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er dels knytt til organisasjonsspørsmålet, dels til spørsmålet om autorisasjon. Dei delane som er knytt til organisasjonsspørsmålet er teke ut. Reglane om tildeling av landmålarbrev er ført vidare.

For å få autorisasjon (landmålarbrev) må landmålararen ha godkjend utdanning og praksis, og ha greidd ei autorisasjonsprøve. Det vil også vere krav til etterutdanning for å halde autorisasjonen ved lag. Krava skal sikre at den landmålararen kan stå ansvarleg for alle typar oppmålingsforretningar. Nærare krav for å få landmålarbrev blir fastsette i forskrift. Det same gjeld krav til autorisasjonsprøve, gebyr for å få landmålarbrev, prøve og andre vilkår for å få eller ha landmålarbrev. Det vil også bli gitt nærare føresegner om register over innehavarar av landmålarbrev, personar som har søkt landmålarbrev, eller som har fått slikt brev trekt tilbake.

Føresegna er formulert slik at det er departementet som tildelar landmålarbrev. Departementet vil delegere denne oppgåva til eit eigna statsorgan, mest høveleg Statens kartverk, men også Direktoratet for byggkvalitet kan vere aktuelt.

Det gjeld eigne reglar om fagleg kompetanse og anna for saker som blir utførte av jordskifteretten.

Fjerde ledd opnar for å gi føresegner om mellombels tenesteyting for borgarar i ein medlemsstat innan EØS som ønskjer å utøve eit lovregulert yrke i ein annan medlemsstat, jf. yrkeskvalifikasjonsloven.

Til overskrifta kapittel 8

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er av redaksjonell art og er uavhengig av organisasjonsspørsmålet. Forslaget er teke med her.

Til § 39

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) om at kommunen skal kunne supplere nasjonale data med eigne data i samband med arbeidet med det offentlege kartgrunnlaget, jf. plan- og bygningslova § 2-1, er uavhengig av organisasjonsspørsmålet og er teke med her.

Til § 42

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) opnar for ein betre regulering av situasjonar der det er behov for å fjerne utgåtte grensemerke. Dette er uavhengig av organisasjonsspørsmålet og er vidareført her. Ordlyden er tilpassa gjeldande ordning der kommunen har ansvaret for å føre eigedomsopplysningar i matrikkelen.

Overskrifta og første ledd. Den gjeldande føresegna er hovudsakleg knytt til fjerning av fastmerke og signal. Føresegna blir utvida til også å gjelde fjerning av grensemerke. Grensemerke vil til vanleg vere felles for minst to eigedommar og vil vere eigde av alle eigarane. Slike merke kan ikkje fjernast utan samtykke frå alle eigarane. Fjerning av grensemerke, inkludert utgåtte grensemerke eller merke som kan forvekslast med gyldig grensemerke, blir fjerna, skal avtalast med kommunen som skal dokumentere saka.

Andre ledd. Den gjeldande føresegna gir kommunen heimel til å fjerne merke og signal som er utforma og plasserte slik at det kan føre til forveksling med nærliggjande fastmerke og tilhøyrande signal. Heimelen blir utvida til også å gjelde det geodetiske fagorganet i staten (Statens kartverk). Andre punktum presiserer at kommunen og jordskifteretten kan fjerne utgåtte eller ugyldige grensemerke, eller merke som kan forvekslast med eit gyldig grensemerke. Eit utgått merke kan til dømes vere eit merke som på grunn av grensejustering ikkje lenger markerer den eksisterande grensa. Eit ugyldig merke kan til dømes vere eit merke som har blitt sett ned utan lovleg rett.

Endringa i *tredje og fjerde ledd* er av språkleg art.

Femte ledd om forskrift er endra i samsvar med overskrifta.

Til § 46

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) har ein meir stringent bruk av omgrepa avgjerd og enkeltvedtak enn gjeldande lov. Dette er uavhengig av organisasjonsspørsmålet og er vidareført her. Ordlyden er tilpassa gjeldande ordning der kommunen har ansvaret for å utføre oppmålingsforretningane og føre eigedomsopplysningane i matrikkelen.

Første ledd reknar opp avgjerder som det er klagerett på, uavhengig av om avgjerda er å rekne som enkeltvedtak etter definisjonen i forvaltningslova eller ikkje. Avgjerder i ei sak som leier fram til ei avgjerd som går fram av bokstavopprekninga, er ikkje å rekne som ei sjølvstendig avgjerd. Klaga på ei slik avgjerd må takast med i ei eventuell klage over den endelege avgjerda. Opprekninga avgrensar ikkje klageretten etter forvaltningslova. Dersom det blir fatta eit enkeltvedtak i ei sak som ikkje leier fram til ei avgjerd som går fram av bokstavopprekninga, vil det vere sjølvstendig rett til å klage på vedtaket.

Bokstav a gir klagerett på matrikkelføring som skjer på grunnlag av oppmålingsforretning, jf. § 6, inkludert avvising av krav om matrikkelføring, jf. § 22, og utferding av matrikkelbrev jf. § 24. Klageretten gjeld også matrikkelføring utan at oppmålingsforretninga er avslutta, jf. § 6 andre ledd første punktum. Klageretten gjeld i tillegg avslag om matrikkelføring, inkludert avslag om matrikkelføring utan at oppmålingsforretninga er fullført. Føresegna svarar til gjeldande bokstav a.

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) har ei føresegn om klagerett på vedtak om å fullføre ei oppmålingsforretning som ikkje er fullførte til fastsett tid. Forslaget er knytt til organisasjonsspørsmålet og er ikkje vidareført her.

Bokstav b gir klagerett på avgjerder etter § 7 tredje ledd om krava til klarlagd grense er oppfylte eller ikkje. Føresegna svarar til gjeldande bokstav b. Endringa er av redaksjonell art.

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) har ei føresegn om klagerett på matrikkelføring av eigarseksjon etter § 11 a. Forslaget er ikkje vidareført. Klageretten var meint å sikre mot feil ved føringa. Klage på dette kan meir effektivt fremjast som klage på seksjoneringsvedtaket etter eigarseksjonslova. Klage på seksjonering som omfattar eige uteareal, kan i alle høve fremjast etter bokstav a.

Bokstav c gir klagerett på samanslåing, jf. § 18, under dette avvising av krav om samanslåing. Føresegna svarar til gjeldande bokstav c.

Bokstav d gir klagerett på føring av referanse til avtale om eksisterande grense i matrikkelen, jf. § 19, medrekna nekting av å føre slik referanse. Føresegna svarar til gjeldande bokstav d. Endringa er ei tilpassing til endringa av § 19.

Bokstav e gir klagerett på fastsetjing av kva for matrikkeleiningar som skal registrerast som ein samla fast eigedom, jf. § 20, medrekna avvising av krav om å opprette eller endre ei slik oppføring. Føresegna svarar til gjeldande bokstav e.

Bokstav f gir klagerett på fastsetjing av offisiell adresse, jf. § 21. Klageretten gjeld kva for gate ein bygning (eventuelt eigedom, inngang eller bustad) skal ha adresse til, og fastsetjing av husnummer, bokstav, bustadnummer og tilleggsnamn. Klageretten skal sikre mot feil ved innhaldet i tildelinga frå kommunen. Klageretten gjeld ikkje avgjerda om å tildele eller endre ei adresse. Det er dermed ikkje mogleg å klage over eit vedtak frå kommunen om å innføre vegadresser i heile eller delar av kommunen. Det same gjeld avgjerder frå kommunen om kva for adresseparsellar som skal få eige namn og ikkje. Nærare reglar om dette blir gitt i forskrift. Vedtak om skrivemåten for gate-, veg-, gangveg- eller områdenamn, og eventuelt adressenamn, blir gjorde i medhald av stadnamnlova og følgjer reglane for klage i denne lova. Føresegna svarar til gjeldande bokstav f.

Bokstav g gir klagerett på sletting av matrikkeleining etter § 26 første ledd. Føresegna svarar til gjeldande bokstav g. Det er ikkje klagerett på sletting av matrikkeleining etter § 26 andre ledd. Klage må i så fall rettast mot vedtaket om slettinga etter eigarseksjonslova.

Bokstav h gir klagerett når krav om retting av matrikkelen etter § 26 tredje eller fjerde ledd ikkje blir komme i møte. Det er med unntak som nemnt i § 26 tredje ledd andre punktum, ikkje høve til å krevje retting av opplysningar om grenser. Det er med nemnde unntak dermed ikkje mogleg å klage på avslag på eit slikt krav. Retting av grenser følgjer i staden reglane i §§ 17 og 19. Føresegna svarar til gjeldande bokstav h, men rekkjevidda er endra på grunn av endringa av § 26.

Bokstav i gir klagerett når det gjeld avslag på innsyn i matrikkelen etter § 29, medrekna avslag på å utferde matrikkelbrev. Føresegna svarar til gjeldande bokstav i.

Bokstav j gir klagerett når det gjeld avslag om utlevering av opplysningar frå matrikkelen etter § 30. Føresegna svarar til gjeldande bokstav j.

Bokstav k gir klagerett på fastsetjing av gebyr for oppmålingsforretning og anna arbeid etter lova. I saker som ikkje inneheld ei oppmålingsforretning, og der det ikkje blir fastsett noko særskilt gebyr i den konkrete saka, men gebyret i staden går eintydig fram av forskrift vil det ikkje vere klagerett på storleiken av gebyret. Føresegna svarar til gjeldande rett, jf. bokstav k, men ordlyden er presisert bl.a. for å få fram at klageretten gjeld tilsvarande for betaling for opplysningar frå matrikkelen, jf. § 32 andre ledd.

Bokstav l gir klagerett når nokon får avslag på rekvisisjon av oppmålingsforretning. Føresegna svarar til gjeldande bokstav l.

Bokstav m gir klagerett på tildeling og tilbaketrekking av landmålarbrev etter § 38. Føresegna er ny.

Bokstav n gir klagerett på vedtak om tvangsmulkt etter § 48. Føresegna svarar til gjeldande bokstav m. Endringa er av redaksjonell art.

Andre ledd. Klage skjer etter reglane i forvaltningslova, inkludert reglane om omgjerding av vedtak og dekking av sakskostnader. Kven som kan klage, følgjer av ei vurdering av partsomgrepet og rettsleg klageinteresse. Ein part som opplysningane i matrikkelen har direkte verknad for, vil alltid kunne klage.

I samsvar med forvaltningslova er fristen for å klage tre veker frå det tidspunktet då underretninga om avgjerda kjem fram til den aktuelle parten eller ein representant for parten. For den som ikkje har fått underretning, går fristen frå det tidspunktet då parten har skaffa seg kjennskap til avgjerda eller burde ha skaffa seg kjennskap til henne. For dei sakene der det skal skrivast ut matrikkelbrev etter § 24, går klagefristen frå det tidspunktet då matrikkelbrevet er motteke (eller på annan måte har komme den som har klagerett eller representant for vedkommande, til underretning).

Departementet er i utgangspunktet klageinstans for alle avgjerder som det er klagerett på etter første ledd og eventuelt andre enkeltvedtak. Departementet tek sikte på å delegere denne kompetansen til eitt eller fleire fylkesmannsembete eller eit anna eigna klageorgan.

Tredje ledd opnar for å gi føresegner om klage, førehandsvarsel og underretning m.m. I hovudsak vil dette gjelde avgjerder og handlingar som ikkje er enkeltvedtak. Eventuelle forskrifter om enkeltvedtak vil vere avgrensa av forvaltningslova med forskrifter.

Til § 47

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er primært av språkleg art samt ei tilpassing til endringa i § 42, og er uavhengig av organisasjonsspørsmålet. Forslaget er teke med her.

Til § 48

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut.

2.2 Endringar i plan- og bygningslova

Til § 20-1 første ledd bokstav m

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er uavhengig av organisasjonsspørsmålet. Forslaget er ein konsekvens av endringa i matrikkellova § 6 første ledd bokstav d, som opnar for endring av grenser for festegrunn som eigen sakstype. Forslaget er teke med her.

Til § 21-2 sjette ledd

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er uavhengig av organisasjonsspørsmålet. Ordlyden er endra i samsvar med endringa i § 20-1 første ledd bokstav m. Forslaget er teke med her.

Til § 21-9 fjerde ledd

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er knytt til organisasjonsspørsmålet og er teke ut.

Til § 26-1

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) er uavhengig av organisasjonsspørsmålet. Forslaget er av redaksjonell art og er vidareført her.

Til § 29-4 fjerde ledd

Forslaget i Prop. 33 L (2017-2018) er uavhengig av organisasjonsspørsmålet, og er vidareført her.

Til § 33-1 første ledd

Forslaget i Prop. 33 L (2017-2018) er uavhengig av organisasjonsspørsmålet, og er vidareført her.

2.3 Endringar i eigarseksjonslova

Forslaget i Prop. 33 L (2017-2018) er knytt til spørsmålet om organisering, og er ikkje vidareført her. Det gjelder eigarseksjonslova §§ 13 andre ledd, 14, 15, 17, 18 og 22 andre ledd.

2.4 Føresegn om iverksetjing

Ordlyden svarer til forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) romartal III, jf. Prop. 33 L (2017-2018) romartal IV. Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet, og er vidareført her.

3 Lovteknisk utkast til lov om endringar i matrikkellova m.m. (organiseringa av eigedomsoppmålinga)

I

I lov 17. juni 2005 nr. 101 om eigedomsregistrering blir det gjort følgjande endringar:

I §§ 7 femte ledd, 14 tredje ledd, 15 tredje ledd, 18 tredje ledd, 20 fjerde ledd, 21 andre ledd, 27 andre ledd, 29 tredje ledd, 31 tredje ledd, 39 tredje ledd, 41 sjette ledd, 43 andre

ledd og 48 første ledd siste punktum skal formuleringa «kan i forskrift gi nærare reglar om» endrast til «kan gi forskrift om».

§ 3 bokstav f skal lyde:

f) *matrikulering*: føre ei ny matrikkeleining inn i matrikkelen,

§ 4 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Matrikkelen kan vise til opplysningar om fast eigedom i andre register.

Departementet kan gi forskrift om innhaldet i matrikkelen, til dømes om geografiske opplysningar om rettar i fast eigedom.

§ 5 a andre ledd tredje punktum skal lyde:

Kommunen kan etter avtale overlate til annan kommune etter reglane i kommunelova kapittel 5 A eller til sentral matrikkelstyresmakt, å føre matrikkelen på sine vegner.

§ 5 a tredje ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om matrikkelstyresmaktene, under dette om organ som kan utføre matrikkelføringsoppgåver.

§ 6 første ledd bokstav d skal lyde:

d) opplysningar om arealoverføring, *endring av grenser for festegrunn*, grensejustering og klarlegging av eksisterande grense, eller

§ 6 fjerde ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om oppmålingsforretning før matrikkelføring, under dette om fullføring av slik oppmålingsforretning.

§ 7 overskrifta skal lyde:

§ 7 *Krav om klarlagd grense før tinglysing av heimelsovergang*

§ 8 andre ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om vilkår for matrikkelføring, under dette om innhaldet i og utforminga av krav om matrikkelføring.

§ 9 overskrifta skal lyde:

§ 9 *Kven som kan krevje matrikulering*

§ 9 fjerde ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om kven som kan krevje matrikulering.

§ 10 overskrifta skal lyde:

§ 10 *Felles vilkår for matrikulering*

§ 10 sjette ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om matrikkelføring av ny matrikkeleining, til dømes om unnatak frå plikt til matrikulering og innskrenking og utviding av vilkåra for matrikulering.

§ 12 fjerde og nytt femte og sjette ledd skal lyde:

Før matrikkelføring av endring av grenser for festegrund som går ut over justeringar som kan behandlast etter § 16, må det vere gitt løyve som for oppretting av ny festegrund. Det må dessutan liggje føre nødvendige fråsegner om endring av festerett, pantefråfall og konsesjonar for arealet.

Oppmålingsforretning som endrar grensene for festerett, kan krevjast av dei som er nemnde i § 9 første ledd bokstav a og f. I saker som er kravd etter § 9 første ledd bokstav a, må det liggje føre samtykke frå festaren. Endring av grenser som omfattar umatrikulerte einingar, kan berre skje i saker der dette er kravd etter § 9 første ledd bokstav f, og berre samtidig med at einingane blir matrikulerte.

Departementet kan gi forskrift om matrikkelføring av festegrund, til dømes om kven som kan krevje matrikkelføring.

§ 14 første ledd skal lyde:

Jordsameige kan registrerast i matrikkelen med eige matrikkelnummer når det er gjort sannsynleg at eininga er eit jordsameige. Jordsameige kan registrerast sjølv om det ikkje er fullstendig avklart kven som har partar i sameiget og kor store partane er. Føresegnene i § 10 fjerde og femte ledd gjeld tilsvarande.

§ 16 skal lyde:

§ 16 *Grensejustering*

Ei grense mellom matrikkeleiningar kan justerast utan at det blir henta inn fråsegn om pantefråfall. Dette gjeld tilsvarande for justering av ei grense mellom ein festegrund og grunneigedommen eller jordsameiget som festegrunden er ein del av. Grensa kan ikkje justerast i strid med føresegner gitt i eller i medhald av anna lovgiving.

Ved justering kan berre mindre areal overførast mellom dei aktuelle einingane. Einsidig overføring av mindre areal kan utførast som grensejustering.

Panterett og festerett følger dei nye grensene slik dei blir fastlagde ved grensejustering.

Føresegna om panterett gjeld tilsvarande for andre rettar så langt det passar.

Grensejustering kan krevjast av dei som er nemnde i § 9. *Endra grenser for festerett kan berre matrikkelførast når det ligg føre samtykke frå festaren.* Grensejustering av ei umatrikulert eining kan berre skje samstundes med at eininga blir matrikulert.

Departementet kan gi forskrift om grensejustering, under dette setje areal- og verdigrenser for areal som blir overført mellom einingane.

§ 17 skal lyde:

§ 17 *Klarlegging av eksisterande grense, punktfeste og stadbundne rettar*

Matrikkelføring av klarlegging av eksisterande grenser, punktfeste og stadbundne rettar, utført som særskild forretning, kan krevjast av:

- a) nokon som har grunnboksheimel som eigar eller festar til den aktuelle matrikkeleininga, eller
- b) staten, statsføretak, fylkeskommune eller kommune.

Departementet kan gi forskrift om klarlegging av eksisterande grense, punktbeste, stadbundne rettar, om kven som kan krevje dette, og om fritak frå krav om oppmålingsforretning.

§ 19 skal lyde:

§ 19 *Referanse til avtale om grenser m.m.*

Kommunen kan ta inn i matrikkelen referansar til avtalar om eksisterande grenser for ei matrikkeleining dersom grensa ikkje er tidlegare fastlagd i ei oppmålingsforretning eller i ei tilsvarende forretning etter anna eller tidlegare lov. Det same gjeld for avtalar om lokalisering av eksisterande og ikkje fastlagde punktbeste og om stadfesting av varige stadbundne rettar som ikkje er omfatta av § 6, og som gjeld ein del av ein eksisterande grunneigedom, anleggseigedom eller festegrund eller av eit eksisterande jordsameige eller eit uteareal til ein eigarseksjon.

Departementet kan gi forskrift om at ein slik avtale berre kan tinglysast dersom avtalen har referanse i matrikkelen.

Departementet kan gi forskrift om avtalar som kan få referanse i matrikkelen.

§ 20 tredje ledd skal lyde:

Eigar skal varslast om *registreringa* på ein etter tilhøva formålstenleg og etterviseleg måte.

§ 21 første ledd andre punktum skal lyde:

Før kommunen *tek ei endeleg avgjerd*, skal dei som *avgjerda* får verknad for, få høve til å uttale seg.

§ 22 sjuande ledd skal lyde:

Departementet kan *gi forskrift om føring av matrikkelen og organ som kan utføre matrikkelføringsoppgåver, til dømes* om informasjon til *heimelshavarar* eller andre saka vedkjem, om tidsfristar, rapportering, kvalitetssikring og oppbevaring av matrikkelopplysningar, og om godkjenning av *personar* som skal føre opplysningar i matrikkelen.

§ 24 overskrifta skal lyde:

§ 24 *Tinglysing og utferding av matrikkelbrev mv.*

§ 24 første ledd skal lyde:

Så snart oppretting av ny matrikkeleining, samanslåing, endring av *festegrund eller eigarseksjon* eller arealoverføring er ført i matrikkelen, skal kommunen sende melding om dette til tinglysing. *Gjeld saka oppretting eller endring av eigarseksjon, skal kommunen likevel ikkje sende meldinga før eventuelle klager over seksjoneringsvedtaket er avgjort, jf. eigarseksjonslova § 17.*

§ 24 tredje ledd fjerde og femte punktum skal lyde:

Er *ei* grense mot tilgrensande matrikkeleiningar merkt eller målt inn på nytt, skal kommunen sende relevant *utdrag* av matrikkelbrev til eigarar og eventuelle festarar av desse einingane. I oversendinga skal det opplysast om høve til å klage og klagefristar.

§ 24 sjette ledd skal lyde:

Departementet kan *gi forskrift om* melding til tinglysing, utferding av matrikkelbrev *m.m.* og høve til å stadfeste eigedomsrett ved eigenfråsegn, og kan under dette fastsetje rutinar som sikrar samsvar mellom matrikkelen og grunnboka.

§ 25 sjette ledd skal lyde:

Departementet kan *gi forskrift om* rapportering og føring av opplysningar om bygningar, adresser, eigarseksjonar og andre opplysningar kommunen skal føre i matrikkelen, og om kommunen sitt høve til å fastsetje utfyllande lokale forskrifter.

§ 26 skal lyde:

§ 26 *Retting av opplysningar i matrikkelen og sletting av matrikkeleining*

Kommunen kan slette *ei* matrikkeleining frå matrikkelen dersom *det ikkje låg føre grunnlag for å opprette eininga*. Det same gjeld for matrikkeleiningar som fysisk ikkje lenger eksisterer. Dersom eininga er ført inn i grunnboka, kan ho berre slettast frå matrikkelen dersom ho samtidig blir sletta i grunnboka.

Eigarseksjonar som blir sletta i grunnboka etter vedtak med heimel i eigarseksjonslova § 22 andre ledd, skal slettast frå matrikkelen. Kommunen fullfører slettinga ved å utferde matrikkelbrev i samsvar med § 24 tredje ledd.

Opplysningar om grenser og geografiske opplysningar om punktbeste og stadbundne rettar kan berre supplerast eller endrast på grunnlag av ny oppmålingsforretning, jf. § 17, rettskraftig avgjerd ved domstolane, jf. § 22 andre ledd, eller avtale mellom partane når vilkåra for dette er til stades, jf. § 19. Kommunen kan likevel rette slike opplysningar når det blir dokumentert at opplysningane er feil, og dette kjem av feil i registreringa eller i vedlikehaldet av matrikkelen.

Andre opplysningar kan rettast av organet som fører opplysningane, dersom dei er feil, ufullstendige, grunnlaget for registreringa har falle bort, eller det ikkje er høve til å behandle dei i matrikkelen. Organet skal rette opplysningane når ein part set fram krav om det og kan dokumentere at det er grunnlag for å rette opplysningane. Kommunen eller sentral matrikkelstyresmakta kan av eige tiltak rette opplysningane når dette har noko vesentleg å seie for matrikkelen som eit einsarta og påliteleg register.

Partar som retting, endring eller tilføyning har noko å seie for, skal underrettast.

Denne paragrafen går framom personopplysningslova § 27 om retting av mangelfulle personopplysningar.

Departementet kan *gi forskrift om* rettingar, endringar og tilføyningar til matrikkelen og om sletting av matrikkeleining, *til dømes* om underretting og når underretting kan sløyfast.

§ 30 første ledd bokstav d skal lyde:

- a) for å ta hand om andre interesser *som gjeld* rådvelde over matrikkeleiningar eller bruken av dei.

§ 30 andre ledd skal lyde:

Matrikkelinformasjon kan utleverast for andre formål dersom den som får opplysningane utlevert, skal ta i vare ei rettkommen interesse, og omsynet til personvernet for dei registrerte ikkje overstig denne interessa.

§ 30 femte ledd skal lyde:

Matrikkelinformasjon skal ikkje utleverast dersom vitale personlege eller offentlege interesser tilseier dette.

§ 31 andre ledd første punktum skal lyde:

Ved innsyn i matrikkelen, og til bruk i oppmålingsforretningar etter denne lova, skal det saman med opplysningar frå matrikkelen vere tilgjengeleg kart som viser tekniske og topografiske forhold på og i nærleiken av *den aktuelle matrikkeleininga*.

§ 32 skal lyde:

§ 32 Offentlege gebyr og betaling for matrikelopplysningar

Kommunen kan ta gebyr for oppmålingsforretning, matrikkelføring, utferding av matrikelbrev og anna arbeid etter lova her etter regulativ fastsett av kommunestyret sjølv. *Den styresmakta som tildelar landmålarbrev, kan ta gebyr for dette*. Gebyra kan i sum ikkje vere høgare enn nødvendige kostnader *styresmakta* har med slikt arbeid. For matrikulering av eigarseksjon kan det ikkje takast andre gebyr enn det som er fastsett i eigarseksjonslova § 15.

Det kan krevjast betaling for *utlevering* av opplysningar frå matrikkelen. Det kan ikkje takast *betaling* for innsyn i matrikkelen ved personleg frammøte hos kommunen eller sentral matrikelstyresmakt.

Departementet kan *gi forskrift om* gebyr og om betaling for opplysningar frå *matrikkelen*.

Kapittel 7 overskrifta skal lyde:

Kapittel 7 Oppmålingsforretning, *krav til landmålar o.a.*

§ 33 første ledd skal lyde:

Ei oppmålingsforretning går ut på å klarleggje og beskrive grenser og rettar i tråd med *påstandane til partane* og framlagde dokument, og elles bringe fram opplysningar og dokumentasjon som er nødvendig for matrikkelføring og eventuelt tinglysing. Den som utfører oppmålingsforretninga, skal ta vare på *interessene til alle partar* og utføre forretninga i samsvar med god landmålar-skikk.

§ 33 tredje ledd skal lyde:

I *ei* forretning som gjeld oppretting av ei ny matrikkeleining eller ei arealoverføring, skal dei nye grensene merkjast i marka i samsvar med kommunalt løyve etter plan- og

bygningslova. *Nye grenser for uteareal til eigarseksjon skal merkjast i samsvar med vedtaket om dette etter eigarseksjonslova.* Den som utfører forretninga kan samtykkje i mindre avvik, for å kunne få ei gagnleg grense ut frå tilhøva i terrenget.

§ 33 sjette ledd skal lyde:

Departementet kan *gi forskrift* om varsling og proklama, og om utføring og dokumentasjon av oppmålingsforretning.

§ 34 første ledd tredje punktum skal lyde:

Koordinatane skal fastsetjast i eit geodetisk grunnlag *som er godkjent* av sentral matrikkelstyresmakt.

§ 34 femte ledd skal lyde:

Departementet kan *gi forskrift* om merking, måling og kartfesting av matrikkeleiningar, under dette om når grensemerking kan utelatast.

§ 35 nytt andre ledd skal lyde:

Kommunen skal peike ut ein landmålar for kvar oppmålingsforretning. Landmålararen må ha gyldig landmålarbrev. Landmålararen skal ta vare på interessene til alle partane, undersøke relevante dokument og elles sørge for at forretninga blir utført i samsvar med god landmålarerskikk.

§ 35 gjeldande andre og tredje ledd blir nytt tredje og fjerde ledd.

§ 35 femte ledd skal lyde:

Departementet kan *gi forskrift* om rekvisisjon og fullføring av oppmålingsforretning, *til dømes* om tidsfristar og avvising av rekvisisjon, og om utføring av oppmålingsforretning og matrikkelføring etter vedtak av fylkesmannen.

Ny § 38 skal lyde:

§ 38 *Tildeling av landmålarbrev o.a.*

Departementet kan etter søknad tildele landmålarbrev til personar som

- a) er myndige og eigna til å drive eigedomsoppmåling
- b) har godkjend utdanning
- c) har minst to års relevant erfaring etter ferdig utdanning, og
- d) har bestått ei godkjent autorisasjonsprøve.

Landmålarbrev kan trekkjast tilbake mellombels eller varig ved brot på føresegner eller løyve gitt i eller i medhald av denne lova, plan- og bygningslova eller eigarseksjonslova, ved gjentekne åtvaringar, eller dersom landmålararen ikkje lenger fyller vilkåra for å ha landmålarbrev. Ein landmålar som ikkje lenger tilfredsstiller krava til å ha landmålarbrev, skal sende melding om dette til den som tildelar matrikkelbrev innan 14 dagar.

Departementet kan *gi forskrift* om vilkår for landmålarbrev, tildeling og tilbaketrekking av slikt brev, krav til etterutdanning og gebyr.

Departementet kan gi forskrift om at eigedomslandmåling kan drivast mellombels av personar som er lovleg etablerte i ein annan EØS-stat med sikte på å drive slik verksemd der, og om praktiseringa av slik verksemd, medrekna unntak frå reglane i lova her.

Kapittel 8 overskrifta skal lyde:

Kapittel 8 Om geodetisk grunnlag, oppmålingsarbeid o.a.

§ 39 andre ledd skal lyde:

Kommunen skal bestemme ytterlegare geodetiske data når *kommunale* oppgåver etter lova her *eller plan- og bygningslova* krev det og gjere dei tilgjengelege for brukarane av slike data.

§ 42 skal lyde:

§ 42 *Fjerning av merke og signal*

Merke og signal kan krevjast fjerna dersom bruken av eigdommen *eller eigedommane* dei står på gjer dette nødvendig. Fjerning skal utførast av *eigarane* av *merket* eller signalet. *Fjerning av grensemerke kan berre skje etter avtale med kommunen.*

Merke og signal kan *i alle tilfelle* fjernast av kommunen *eller staten* sitt geodetiske *fagorgan* dersom dei er utforma og plasserte slik at det kan føre til forveksling med nærliggjande fastmerke og tilhøyrande signal. *Utgåtte eller ugyldige grensemerke, eller merke som kan forvekslast med gyldige grensemerke, kan i alle tilfelle fjernast av kommunen eller jordskifteretten.*

Fastmerke og signal som inngår i det overordna nasjonale grunnlaget, kan ikkje krevjast fjerna etter første ledd *eller* fjernast av kommunen etter andre ledd *første punktum*. Det same gjeld basispunkt og monumentale fastmerke.

Dersom det er gitt erstatning etter § 41, kan erstatningssummen krevjast heilt eller delvis tilbakebetalt ved fjerning etter første ledd, dersom summen overstig det tapet som er lidd.

Departementet kan *gi forskrift* om framgangsmåten ved fjerning av *merke* og signal.

§ 46 skal lyde:

§ 46 *Klage, førehandsvarsel og underretning om vedtak m.m.*

Det kan klagast over følgjande avgjerder etter denne lova:

- a) matrikkelføring av saker som krev oppmålingsforretning etter § 6, under dette feil ved varslinga eller utføringa av forretninga
- b) *avgjerd om kva som er klarlagd* grense etter § 7 tredje ledd
- c) samanslåing, jf. § 18
- d) føring av referanse til *avtale om grenser mv.*, jf. § 19
- e) fastsetjing av samla fast eigedom, jf. § 20
- f) tildeling av offisiell adresse med heimel i § 21
- g) sletting av matrikkeleining med heimel i § 26 *første* ledd
- h) avslag på krav om retting av opplysning i matrikkelen, jf. § 26 tredje *og fjerde* ledd
- i) avslag på førespurnad om innsyn i matrikkelen etter § 29

- j) utlevering av opplysningar frå matrikkelen, jf. § 30
- k) fastsetjing av gebyr og betaling med heimel i § 32 som ikkje er fastsett i forskrift eller regulativ godkjent av departementet
- l) avslag på rekvisisjon av oppmålingsforretning, jf. § 35 første ledd
- m) tildeling og tilbaketrekking av landmålarbrev etter § 38
- n) vedtak om tvangsmulkt, jf. § 48.

Klageinstans er departementet eller det klageorganet departementet peikar ut.

Reglane om klage på enkeltvedtak i forvaltningslova kapittel VI gjeld for alle klager etter første ledd.

Departementet kan gi forskrift om klage, *førehandsvarsel* og *underretning*.

§ 47 første ledd skal lyde:

Twistar om gjennomføringa av oppmålingsarbeid etter § 41 eller om fjerning av merke eller signal etter § 42 blir avgjorde av fylkesmannen. Vedtaket til fylkesmannen kan ikkje klagast på.

II

I lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling blir det gjort følgjande endringar:

§ 20-1 første ledd bokstav m skal lyde:

- m) opprettelse av ny grunneiendom, ny anleggseiendom eller nytt jordsameie, eller opprettelse av ny festegrunn for bortfeste som kan gjelde i mer enn 10 år, eller *endring av grenser for slike matrikkelenheter som ikke kan behandles som grensejustering*, jf. matrikkellova.

§ 21-2 sjette ledd skal lyde:

De som er nevnt i *matrikkellova* § 9, kan søke om tillatelse til å opprette ny grunneiendom, ny anleggseiendom, ny festegrunn eller nytt jordsameie, eller tillatelse til *endring av grenser for slike matrikkelenheter som ikke kan behandles som grensejustering*. Søknaden må angi hvordan enheten ønskes utformet, herunder angi grenseforløpet på kart. Søknaden må vise hvordan de nye enhetene eller *grenseendringen* på *en* hensiktsmessig måte kan gå inn i en fremtidig utnytting av området, herunder også hvordan krav til tomtestørrelse, fellesareal og plassering av bebyggelsen kan oppfylles.

I § 26-1 skal «lov om eigedomsregistrering» endrast til «matrikkellova».

§ 29-4 fjerde ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift med nærmere bestemmelser om plassering av byggverk, som regler om avstand mellom byggverk, avstand til nabogrense, og beregningsmåten for høyde og avstand, samt for areal på byggverk som nevnt i tredje ledd bokstav b.

§ 33-1 første ledd skal lyde:

Kommunestyret selv kan gi forskrift om gebyr til kommunen for behandling av søknad om tillatelse, utferdigelse av kart og attester og for andre arbeid som det etter denne lov eller forskrift påhviler kommunen å utføre, herunder behandling av private planforslag. Gebyret for behandling av slikt planforslag kan omfatte kommunens arbeid frem til det blir avgjort om forslaget skal fremmes, jf. § 12-11. *Gebyret kan ikke være høyere enn de nødvendige kostnadene kommunen har med slike saker. I gebyret kan det inkluderes utgifter til nødvendig bruk av sakkyndig bistand under tilsyn. Andelen av gebyr som innkreves for tilsyn, skal framgå av forskriften. Tiltakshaver kan selv sørge for de nødvendige utredningene.*

III

Lova gjeld frå den tida Kongen fastset. Kongen kan setje i verk dei enkelte føresegnene til ulik tid.

Departementet kan gi nærare overgangsføresegner.



DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Høyre og Fremskrittspartiets representanter i
Stortingets kommunal- og forvaltningskomite
Høyre og Fremskrittspartiets representanter i
Stortingets kommunal- og forvaltningskomite

Kopi: Stortingets kommunal- og forvaltningskomite

Deres ref

Vår ref

Dato

18/882-4

8. mars 2018

Lovteknisk bistand til arbeidet med Prop. 148 L (2016-2017) og Prop. 33 L (2017-2018)

Vedlagt følger et helhetlig lovforslag i samsvar med regjeringens forslag.

Utkastet er formulert i tråd med forslaget til regjeringen, jf. Prop. 148 L (2016-2017) og Prop. 33 L (2017-2018). Det er tatt hensyn til presiseringer og inkurieretninger som tidligere opplyst i brev til komiteen 16. februar 2018. Det gjelder:

- Presisering av at endring av festegrunn som går ut over rene grensejusteringer skal tinglyses, og at melding til tinglysing i seksjoneringsaker skal sendes til tinglysing etter at klagefristen har gått ut, jf. § 24 første ledd. Ordlyden i utkastet her er noe endret for klarere å få fram at (mindre) endring av festegrunn som håndteres som grensejusteringer ikke skal tinglyses
- Rett henvisning til kommuneloven kapittel 5 A, jf. § 25 a femte ledd
- I klagebestemmelsen § 46 første ledd gjelder dette:
 - Selvstendig klagerett på matrikkelføring av eierseksjon, jf. proposisjonen bokstav d, er ikke tatt inn. Slik klagerett går i realiteten fram av eierseksjonsloven
 - Bokstav i: Rett henvisning til § 26 tredje og fjerde ledd
 - Bokstav l: Klageretten på betaling (for eiendomsinformasjon, jf. § 32 andre ledd) er presisert

Med hilsen

Monica Mæland

Lovteknisk bistand 2

Endringer i matrikkellova m.m. (organisering av egedomsoppmåling)

Samla forslag i samsvar med Prop. 148 L (2016-2017) og Prop. 33 L (2017-2018)

Innhald

| | | |
|-----|---|---|
| 1 | Samandrag..... | 1 |
| 2 | Merknader til dei enkelte føresegnene..... | 2 |
| 2.1 | Endringer i matrikkellova | 2 |
| 2.2 | Endringer i plan- og bygningslova | 6 |
| 2.3 | Endringer i eigarseksjonslova..... | 6 |
| 2.4 | Føresegn om iverksetjing | 6 |
| 3 | Samla forslag til lov om endringer i matrikkellova m.m. (organiseringa av egedomsoppmålinga)..... | 6 |

Samandrag

Utkastet er formulert i tråd med forslaget til regjeringa, jf. Prop. 148 L (2016-2017) og Prop. 33 L (2017-2018). I tillegg er det teke omsyn til nokre presiseringar og inkurierettingar som er forklart i eige brev til komiteen:

- Presisering av at endring av festegrund som går ut over reine justeringar skal tinglysast, og at melding til tinglysing i seksjoneringsaker skal sendast til tinglysing etter at klagefristen har gått ut, jf. § 24 første ledd
- Rett tilvising til kommunelova kapittel 5 A, jf. § 25 a femte ledd
- I klageføresegna § 46 første ledd gjeld dette
 - Sjølvstendig klagerett på matrikkelføring av eigarseksjon, jf. proposisjonen bokstav d, er ikkje tatt inn. Slik klagerett går i realiteten fram av eigarseksjonslova
 - Bokstav i: Rett tilvising til § 26 tredje og fjerde ledd
 - Bokstav l: Klageretten på betaling (for egedomsinformasjon, jf. § 32 andre ledd) er presisert

Merknader til dei enkelte føresegnene

Endringar i matrikkellova

Føresegner om å gi forskrift

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 3

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). *Bokstav f* er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 4

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 5 a

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Til § 6

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). *Første ledd bokstav d* og *fjerde ledd* er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 7

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Endringa i *overskrifta* er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 8

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). *Andre ledd* er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til §§ 9 og 10

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 11 a

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Til § 12

Jf. Prop. 33 L (2017-2018). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 14

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 16

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 17

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 19

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Forslag til endringer i det materielle innholdet i referansar til avtale om grenser, er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 20

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 21

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 22

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). *Sjuande ledd* er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 23

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Til § 24

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Ordlyden i *første ledd* er presisert. For det første er det teke inn ei presisering om saksgangen for saker som gjeld seksjonering. Etter gjeldande eigarseksjonslov § 13 andre ledd skal saka matrikkelførast straks det ligg føre eit positivt vedtak, men kommunen skal vente med å sende saka til tinglysing til eventuelle klager er avgjort, jf. gjeldande eigarseksjonslov § 17. Når ansvaret for å føre eigedomsopplysningar primært skal liggje til staten ved Statens kartverk, men slik at oppgåva og myndet med heimel i forskrift kan overførast til den aktuelle kommunen, blir desse to føresegnene i eigarseksjonslova samla, jf. forslag til endringer i eigarseksjonslova § 17 i Prop. 33 L (2017-2018). Dersom staten fører matrikkelen, skal kommunen sende saka til Kartverket for samla matrikkelføring og tinglysing når eventuelle klager er avgjort. Dersom kommunen sjølv fører matrikkelen, skal kommunen føre seksjonane inn i matrikkelen straks det ligg føre eit positivt vedtak, men vente med å sende saka til tinglysing til eventuelle klager er avgjort.

For det andre er det teke inn ei presisering om at endring av festegrunn skal sendast til tinglysing. Endring av festegrunn som kan behandlast som grensejustering etter § 16, skal ikkje tinglysast.

Forslaget til *overskrift, tredje ledd femte punktum* og *sjette ledd* er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 25

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Føresegna omfattar saker som kommunen skal føre i alle tilfelle. Føring av eigarseksjonar skal skje i regi av matrikkelstyresmakta når oppgåva ikkje er overført til den aktuelle kommunen, jf. § 5 a. Gjeldande tredje ledd er derfor flytta til ny § 11 a, og overskrifta er endra i tråd med dette.

Nytt *femte ledd* svarar til gjeldande § 5 a andre ledd andre punktum. Kommunen vel sjølv korleis han vil organisere matrikkelføring som er lagd til kommunen i kraft av lov eller forskrift. I mange tilfelle vil det kunne liggje godt til rette for at fleire kommunar inngår avtale om former for felles matrikkelføring. Matrikkelføringa er ei styresmaktoppgåve og må organiserast i samsvar med kommunelova kapittel 5 A, ikkje § 27 som det står i proposisjonen.

Ei språkleg endring i *sjette ledd* om forskrifter er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 26

Jf. Prop. 33 L (2017-2018). Deler av forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 27

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Til § 28

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Til § 29

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Til § 30

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Til § 31 andre ledd

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Endringa i *første punktum* er av språkleg art.

Til § 32

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Til overskrifta i kapittel 7

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Til § 33

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). *Første ledd* og *tredje ledd andre punktum* er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 34

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Til § 35

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Til § 36

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Til § 37

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Til § 38

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Forslaget er dels knytt til organisasjonsspørsmålet, dels til spørsmålet om autorisasjon.

Til overskrifta kapittel 8

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 39

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 42

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Til § 46

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Ein meir stringent bruk av omgrepa avgjerd og enkeltvedtak er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) *første ledd* bokstav d gir sjølvstendig klagerett på matrikkelføring av eigarseksjon etter § 11 a. Klageretten var ment å sikre mot feil ved føringa. Klage på dette kan meir effektivt fremjast som klage på sjøve seksjoneringsvedtaket. Føresegna er difor teke ut av forslaget. Klage på matrikkelføring av oppmålingsforretning over uteareal som inngår i eigarseksjon, kan fremjast etter bokstav a. Proposisjonen bokstav e til l blir *bokstav d til k*.

Bokstav i. Tilvisinga til § 26 er endra i samsvar med forslaget i Prop. 33 L (2017-2018).

Bokstav l er teke inn i forslaget for å presisere at det er klagerett på størrelsen av ei individuelt fastsett betaling for opplysningar frå matrikkelen, jf. § 32 andre ledd, dvs. når summen ikkje er fastlagd i forskrift eller regulativ fastsatt av departementet.

Proposisjonen bokstav m og n blir *bokstav m og n*.

Andre til fjerde ledd er i samsvar med Prop. 148 L (2016-2017). Andre og fjerde ledd er i prinsippet uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 47

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 48

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Endringer i plan- og bygningslova

Til § 20-1 første ledd bokstav m

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 21-2 sjette ledd

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 21-9 fjerde ledd

Jf. Prop. 148 L (2016-2017).

Til § 26-1

Jf. Prop. 148 L (2016-2017). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 29-4 fjerde ledd

Jf. Prop. 33 L (2017-2018). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Til § 33-1 første ledd

Jf. Prop. 33 L (2017-2018). Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Endringer i eigarseksjonslova

Forslaget til endringer i eigarseksjonslova er ført opp i samsvar med i Prop. 33 L (2017-2018). Det gjeld eigarseksjonslova §§ 13 andre ledd, 14, 15, 17, 18 og 22 andre ledd.

Føresegn om iverksetjing

Ordlyden svarar til forslaget i Prop. 148 L (2016-2017) romartal III, jf. Prop. 33 L (2017-2018) romartal IV. Forslaget er uavhengig av organisasjonsspørsmålet.

Samla forslag til lov om endringer i matrikkellova m.m. (organiseringa av eigedomsoppmålinga)

I

I lov 17. juni 2005 nr. 101 om eigedomsregistrering blir det gjort følgjande endringer:

I §§ 7 femte ledd, 14 tredje ledd, 15 tredje ledd, 18 tredje ledd, 20 fjerde ledd, 21 andre ledd, 27 andre ledd, 29 tredje ledd, 31 tredje ledd, 39 tredje ledd, 41 sjette ledd, 43 andre ledd og 48 første ledd siste punktum skal formuleringa «kan i forskrift gi nærare reglar om» endrast til «kan gi forskrift om».

§ 3 bokstav f, g, h og i skal lyde:

- f) *matrikulering*: føre ei ny matrikkeleining inn i matrikkelen,
- g) *oppmålingsforretning*: den oppgåva som går ut på å klarleggje og beskrive grenser og rettar til fast eigedom, og gi nødvendig dokumentasjon for krav om matrikkelføring, jf. § 33,
- h) *landmålarføretak*: føretak eller offentleg eining som oppfyller krava i denne lova til å utføre oppmålingsforretning,

- i) *ansvarleg landmålar*: representant for eit landmålarføretak som av føretaket er sett til å leie ei oppmålingsforretning,

§ 3 gjeldande bokstav i til l blir ny bokstav j til m.

§ 4 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Matrikkelen kan vise til opplysningar om fast eigedom i andre register.

Departementet kan gi forskrift om innhaldet i matrikkelen, til dømes om geografiske opplysningar om rettar i fast eigedom.

§ 5 a skal lyde:

§ 5 a *Matrikkelstyresmakta*

Matrikkelstyresmakta skal syte for føring, ordning, drift og forvaltning av matrikkelen.

Departementet kan gi forskrift om matrikkelstyresmakta, til dømes om overføring av oppgåver og mynde til kommunar.

§ 6 første ledd bokstav d skal lyde:

d) opplysningar om arealoverføring, *endring av grenser for festegrunn*, grensejustering og klarlegging av eksisterande grense, eller

§ 6 andre ledd skal lyde:

Når det ligg føre særlege grunnar, kan matrikkelstyresmakta etter søknad føre ei ny matrikkeleining inn i matrikkelen utan at oppmålingsforretninga er fullført. Dersom forretninga ikkje blir fullført til fastsett tid, kan matrikkelstyresmakta gjere vedtak om å fullføre forretninga for den ansvarlege landmålararen eller heimelshavaren si rekning. Eit krav om dekning av kostnadane for å få fullført oppmålinga er eit særleg tvangsgrunnlag for utlegg og kan tvangsfullførast etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7-2 bokstav e.

§ 6 fjerde ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om oppmålingsforretning før matrikkelføring, under dette om fullføring av slik oppmålingsforretning.

§ 7 overskrifta skal lyde:

§ 7 *Krav om klarlagd grense før tinglysing av heimelsovergang*

§ 7 tredje ledd skal lyde:

Matrikkelstyresmakta avgjer kva for eigedommar som fyller vilkåra i første og andre ledd, og noterer dette i matrikkelen.

§ 8 skal lyde:

§ 8 *Krav om matrikkelføring*

Krav om matrikkelføring i saker som krev oppmålingsforretning, skal utferdast av den ansvarlege landmålararen og sendast til matrikkelstyresmakta. Saman med krav om matrikkelføring skal det leggjast ved dokumentasjon som er nødvendig for føring av matrikkelen og grunnboka.

Departementet kan gi forskrift om vilkår for matrikkelføring, under dette om innhaldet i og utforminga av krav om matrikkelføring.

§ 9 overskrifta skal lyde:

§ 9 *Kven som kan krevje matrikulering*

§ 9 fjerde ledd skal lyde:

Departementet kan *gi forskrift om kven som kan krevje matrikulering.*

§ 10 overskrifta skal lyde:

§ 10 *Felles vilkår for matrikulering*

§ 10 sjette ledd skal lyde:

Departementet kan *gi forskrift om matrikkelføring av ny matrikkeleining, til dømes om unnatak frå plikt til matrikulering og innskrenking og utviding av vilkåra for matrikulering.*

Ny § 11 a skal lyde:

§ 11 a *Særskilt om matrikkelføring av eigarseksjon*

Matrikkelstyresmakta skal føre seksjonane inn i matrikkelen straks det ligg føre vedtak om seksjonering eller reseksjonering frå kommunen. Ei brukseining som skal omfatte nye eller endra ubygde delar, kan ikkje registrerast før det er halde oppmålingsforretning for grensene for utearealet, jf. § 6.

§ 12 fjerde og nytt femte og sjette ledd skal lyde:

Før matrikkelføring av endring av grenser for festegrunn som går ut over justeringar som kan behandlast etter § 16, må det vere gitt løyve som for oppretting av ny festegrunn. Det må dessutan liggje føre nødvendige fråsegner om endring av festerett, pantefråfall og konsesjonar for arealet.

Oppmålingsforretning som endrar grensene for festerett, kan *krevjast av dei som er nemnde i § 9 første ledd bokstav a og f. I saker som er kravd etter § 9 første ledd bokstav a, må det liggje føre samtykke frå festaren. Endring av grenser som omfattar umatrikulerte einingar, kan berre skje i saker der dette er kravd etter § 9 første ledd bokstav f, og berre samtidig med at einingane blir matrikulerte.*

Departementet kan gi forskrift om matrikkelføring av festegrunn, til dømes om kven som kan krevje matrikkelføring.

§ 14 første ledd skal lyde:

Jordsameige kan registrerast i matrikkelen med eige matrikelnummer når det er gjort sannsynleg at eininga er eit jordsameige. Jordsameige kan registrerast sjølv om det ikkje er fullstendig avklart kven som har partar i sameiget og kor store partane er. Føresegnene i § 10 fjerde og femte ledd gjeld tilsvarande.

§ 16 skal lyde:

§ 16 *Grensejustering*

Ei grense mellom matrikkeleiningar kan justerast utan at det blir henta inn fråsegn om pantefråfall. Dette gjeld tilsvarande for justering av ei grense mellom ein festegrunn og grunneigedommen eller jordsameiget som festegrunden er ein del av. Grensa kan ikkje justerast i strid med føresegner gitt i eller i medhald av anna lovgiving.

Ved justering kan berre mindre areal overførast mellom dei aktuelle einingane. Einsidig overføring av mindre areal kan utførast som grensejustering.

Panterett og festerett følgjer dei nye grensene slik dei blir *fastlagde* ved grensejustering.

Føresegna om panterett gjeld tilsvarande for andre rettar så langt det passar.

Grensejustering kan krevjast av dei som er nemnde i § 9. *Endra grenser for festerett kan berre matrikkelførast når det ligg føre samtykke frå festaren.* Grensejustering av ei umatrikulert eining kan berre skje samstundes med at eininga blir matrikulert.

Departementet kan gi forskrift om grensejustering, under dette setje areal- og verdigrenser for areal som blir overført mellom einingane.

§ 17 skal lyde:

§ 17 *Klarlegging av eksisterande grense, punktbeste og stadbundne rettar*

Matrikkelføring av klarlegging av eksisterande grenser, punktbeste og stadbundne rettar, utført som særskild forretning, kan krevjast av:

- a) nokon som har grunnboksheimel som eigar eller festar til den aktuelle matrikkeleininga, eller
- b) staten, statsføretak, fylkeskommune eller kommune.

Departementet kan gi forskrift om klarlegging av eksisterande grense, punktbeste, stadbundne rettar, om kven som kan krevje dette, og om fritak frå krav om oppmålingsforretning.

§ 19 skal lyde:

§ 19 *Referanse til avtale om grenser m.m.*

Matrikkelstyresmakta kan ta inn i matrikkelen referansar til avtalar om eksisterande grenser for ei matrikkeleining dersom grensa ikkje er tidlegare fastlagd i ei oppmålingsforretning eller i ei tilsvarande forretning etter anna eller tidlegare lov. Det same gjeld for avtalar om lokalisering av eksisterande og ikkje fastlagde punktbeste og om stadfesting av varige stadbundne rettar som ikkje er omfatta av § 6, og som gjeld ein del av ein eksisterande grunneigedom, anleggseigedom eller festegrunn eller av eit eksisterande jordsameige eller eit uteareal til ein eigarseksjon.

Departementet kan gi forskrift om at ein slik avtale berre kan tinglysast dersom avtalen har referanse i matrikkelen.

Departementet kan gi forskrift om avtalar som kan få referanse i matrikkelen.

§ 20 tredje ledd skal lyde:

Eigar skal varslast om registreringa på ein etter tilhøva formålstenleg og etterviseleg måte.

§ 21 første ledd andre punktum skal lyde:

Før kommunen *tek ei endeleg avgjerd*, skal dei som *avgjerda* får verknad for, få høve til å uttale seg.

§ 22 første til fjerde ledd skal lyde:

Krav om matrikkelføring skal behandlast utan unødig opphald. Krav om matrikkelføring som ikkje tilfredsstillar vilkåra etter denne lova, skal avvisast. Avvisinga skal vere skriftleg og grunngitt. Dersom kravet har mindre manglar, kan matrikkelføring likevel skje. Det skal setjast ein frist for å rette mangelen.

Matrikkelstyresmakta skal også føre inn opplysningar frå saker for dei ordinære domstolane, jordskifteretten eller tilsvarande særdomstol. Føresegnene i første ledd gjeld så langt dei passar også for matrikkelføring av slike opplysningar.

Offentlege organ skal føre opplysningar i matrikkelen når det er bestemt i lov eller forskrift eller etter avtale med matrikkelstyresmakta. Matrikkelstyresmakta kan få utlevert frå folkeregisteret og andre administrative register opplysningar som skal brukast i matrikkelen.

Føring av opplysningar i matrikkelen kan berre utførast av *ein* person som er godkjend av *matrikkelstyresmakta*. *Den ansvarlege landmålararen kan ikkje matrikkelføre opplysningar om ei oppmålingsforretning som vedkommande står ansvarleg for eller har teke del i. Det same gjeld andre ansvarlege landmålarar på det same kontoret, underordna eller medhjelparar.*

§ 22 sjuande ledd skal lyde:

Departementet kan *gi forskrift om føring av matrikkelen og organ som kan utføre matrikkelføringsoppgåver, til dømes om informasjon til heimelshavarar eller andre saka vedkjem, om tidsfristar, rapportering, kvalitetssikring og oppbevaring av matrikelopplysningar, og om godkjenning av personar som skal føre opplysningar i matrikkelen.*

§ 23 første og andre ledd skal lyde:

Matrikkelstyresmakta tildeler matrikelnummer ved innføring av matrikkeleining i matrikkelen.

Matrikkelstyresmakta kan tildele nytt matrikelnummer til matrikkeleining som ikkje er nummerert i samsvar med føresegnene i denne lova.

§ 24 overskrifta skal lyde:

§ 24 *Tinglysing og utferding av matrikelbrev m.m.*

§ 24 første ledd skal lyde:

Så snart oppretting av ny matrikkeleining, samanslåing, endring av eigarseksjon, arealoverføring eller endring av festegrunn ut over grensejusteringar etter § 16 er ført i matrikkelen, skal *matrikkelstyresmakta* sende melding om dette til tinglysing. *Gjeld saka oppretting eller endring av eigarseksjon, skal kommunar som sjølv fører matrikkelen med heimel i § 5 a, likevel ikkje sende meldinga før eventuelle klager over seksjoneringsvedtaket er avgjort, jf. eigarseksjonslova § 17.*

§ 24 tredje ledd skal lyde:

Så snart *matrikkelstyresmakta* har fått melding om at tinglysing er utført som føresett, skal *ho* fullføre matrikkelføringa og stadfeste dette ved å utferde matrikelbrev. Tidspunktet for endeleg oppretting, samanslåing, endring eller arealoverføring, skal reknast samstundes med tinglysinga. *Matrikkelstyresmakta* skal sende matrikelbrevet til *landmålarføretaket*. Er *ei* grense mot tilgrensande matrikkeleiningar merkt eller målt inn på nytt, skal *matrikkelstyresmakta* sende relevant *utdrag av* matrikelbrev til eigarar og eventuelle festarar av desse einingane. I oversendinga skal det opplysast om høve til å klage og klagefristar.

§ 24 sjetteste ledd skal lyde:

Departementet kan *gi forskrift om melding til tinglysing, utferding av matrikelbrev m.m. og høve til å stadfeste eigedomsrett ved eigenfråsegn, og kan under dette fastsetje rutinar som sikrar samsvar mellom matrikkelen og grunnboka.*

§ 25 overskrifta skal lyde:

§ 25 *Matrikkelføring av opplysningar om bygningar, adresser, kommunale pålegg o.a.*

§ 25 tredje til sjetteste ledd skal lyde:

Kommunen skal føre opplysningar om pålegg som gjeld bruk av grunn og bygningar straks kommunen har vedteke, endra eller oppheva pålegget.

Kommunen skal elles føre inn opplysningar på grunnlag av anna kommunal saksbehandling når det i lov eller forskrift er fastsett at *desse opplysningane* skal førast i matrikkelen.

Kommunen kan etter avtale overlate til ein annan kommune etter reglane i kommunelova kapittel 5 A eller matrikkelstyresmakta å føre matrikkelen på sine vegner.

Departementet kan gi forskrift om rapportering og føring av opplysningar om bygningar, adresser og andre opplysningar kommunen skal føre i matrikkelen, og om kommunen sitt høve til å fastsetje utfyllande lokale forskrifter.

§ 26 skal lyde:

§ 26 Retting av opplysningar i matrikkelen og sletting av matrikkeleining

Matrikkelstyresmakta kan slette ei matrikkeleining frå matrikkelen dersom det ikkje låg føre grunnlag for å opprette eininga. Det same gjeld for matrikkeleiningar som fysisk ikkje lenger eksisterer. Dersom eininga er ført inn i grunnboka, kan ho berre slettast frå matrikkelen dersom ho samtidig blir sletta i grunnboka.

Eigarseksjonar som blir sletta i grunnboka etter vedtak med heimel i eigarseksjonslova § 22 andre ledd, skal slettast frå matrikkelen. Matrikkelstyresmakta fullfører slettinga ved å utferde matrikkelbrev i samsvar med § 24 tredje ledd.

Opplysningar om grenser og geografiske opplysningar om punktbeste og stadbundne rettar kan berre supplerast eller endrast på grunnlag av ny oppmålingsforretning, jf. § 17, rettskraftig avgjerd ved domstolane, jf. § 22 andre ledd, eller avtale mellom partane når vilkåra for dette er til stades, jf. § 19. Matrikkelstyresmakta kan likevel rette slike opplysningar når det blir dokumentert at opplysningane er feil, og dette kjem av feil i registreringa eller i vedlikehaldet av matrikkelen.

Andre opplysningar kan rettast av organet som fører opplysningane, dersom dei er feil, ufullstendige, grunnlaget for registreringa har falle bort, eller det ikkje er høve til å behandle dei i matrikkelen. Organet skal rette opplysningane når ein part set fram krav om det og kan dokumentere at det er grunnlag for å rette opplysningane. Matrikkelstyresmakta kan av eige tiltak rette opplysningane når dette har noko vesentleg å seie for matrikkelen som eit einsarta og påliteleg register.

Partar som retting, endring eller tilføyning har noko å seie for, skal underrettast.

Denne paragrafen går framom personopplysningslova § 27 om retting av mangelfulle personopplysningar.

Departementet kan gi forskrift om rettingar, endringar og tilføyningar til matrikkelen og om sletting av matrikkeleining, til dømes om underretting og når underretting kan sløyfast.

I § 27 skal «sentral matrikkelstyresmakt» endrast til «matrikkelstyresmakta».

§ 28 skal lyde:

§ 28 Tilsyn med matrikkelføringa

Matrikkelstyresmakta skal føre tilsyn med at matrikkelen blir ført i samsvar med lov og forskrift, og kan gi pålegg om retting av opplysningar eller andre tiltak for å rette opp manglar ved måten føringa skjer på.

§ 29 første og andre ledd skal lyde:

Alle har rett til innsyn i matrikkelen. *Matrikkelstyresmakta* og kommunane skal syte for at informasjon om matrikkelen er tilgjengeleg på førespurnad.

Matrikkelstyresmakta skal utferde matrikkelbrev når nokon som er nemnde i § 9, krev det.

§ 30 skal lyde:

§ 30 *Utlevering og behandling av matrikkelinformasjon og andre opplysningar om egedomsoppmåling*

Matrikkelinformasjon og andre opplysningar om egedomsoppmåling kan utleverast:

- a) for offentlig planlegging, saksbehandling og administrasjon
- b) for oppgåver etter denne lova, plan- og bygningslova eller eigarseksjonslova
- c) ved søknad om offentlig løyve, eller
- d) for å ta hand om andre interesser *som gjeld* rådvelde over matrikkeleiningar eller bruken av dei.

Matrikkelinformasjon og andre opplysningar om egedomsoppmåling kan utleverast for andre formål dersom den som får opplysningane utlevert, skal ta i vare ei rettkommen interesse, og omsynet til personvernet for dei registrerte ikkje overstig denne interessa.

Matrikkelinformasjon og andre opplysningar om egedomsoppmåling som ikkje inneheld personopplysningar, eller berre omfattar informasjon som identifiserer, kartfester eller typebestemmer matrikkeleiningar, bygningar eller adresser, kan utleverast i alle høve.

Det kan knytast vilkår til utlevering og behandling av *matrikkelinformasjon og andre opplysningar om egedomsoppmåling*.

Matrikkelinformasjon og andre opplysningar om egedomsoppmåling skal ikkje utleverast dersom vitale personlege eller offentlege interesser tilseier dette.

Utlevering av fødselsnummer kan berre skje dersom vilkåra i personopplysningslova § 12 er oppfylte.

Departementet kan *gi forskrift om behandling, utlevering og sal av matrikkelinformasjon og andre opplysningar om egedomsoppmåling, og om fritak frå meldeplikta etter § 31 i personopplysningslova for behandling etter andre ledd.*

§ 31 andre ledd skal lyde:

Ved innsyn i matrikkelen, og til bruk i oppmålingsforretningar etter denne lova, skal det saman med opplysningar frå matrikkelen vere tilgjengeleg kart som viser tekniske og topografiske forhold på og i nærleiken av *den aktuelle matrikkeleininga*. Kommunen skal stille til rådvelde for *matrikkelstyresmakta* dei opplysningane frå kommunen sitt kartverk som er nødvendige for å framstille slike kart.

§ 32 skal lyde:

§ 32 *Offentlege gebyr og betaling for matrikkelopplysningar*

Kommunen og *matrikkelstyresmakta* kan ta gebyr for *matrikkelføring*, utferding av matrikkelbrev og anna arbeid etter lova her etter regulativ fastsett av *departementet i forskrift*.

Det kan krevjast betaling for *utlevering av opplysningar* frå matrikkelen. Det kan ikkje takast *betaling* for innsyn i matrikkelen ved personleg frammøte hos *kommunen* eller *matrikkelstyresmakta*.

Departementet kan *gi forskrift om betaling* for opplysningar frå matrikkelen.

Kapittel 7 overskrifta skal lyde:

Kapittel 7 Oppmålingsforretning, *krav til landmålarforetak og ansvarleg landmålar o.a.*

§ 33 første ledd skal lyde:

Ei oppmålingsforretning går ut på å klarleggje og beskrive grenser og rettar i tråd med *påstandane til partane* og framlagde dokument, og elles bringe fram opplysningar og dokumentasjon

som er nødvendig for matrikkelføring og eventuelt tinglysing. Den som utfører oppmålingsforretninga, skal ta vare på *interessene til alle partar* og utføre forretninga i samsvar med god landmålararskikk.

§ 33 tredje og fjerde ledd skal lyde:

I ei forretning som gjeld oppretting eller ei arealoverføring, skal dei nye grensene merkjast i marka i samsvar med kommunalt løyve etter plan- og bygningslova. *Nye grenser for uteareal til eigarseksjon skal merkjast i samsvar med vedtaket om dette etter eigarseksjonslova. Dersom det under forretninga kjem opp forhold som skapar behov for å gjere mindre avvik for å kunne få ei gagnleg grense ut frå tilhøva i terrenget, må saka leggjast fram for kommunen til godkjenning.*

Partane og den som utfører forretninga, har tilgang til privat og offentleg eigedom. *Landmålarføretaket kan utføre oppmålingsarbeid i samband med forretninga etter reglane i § 41.*

§ 33 sjette ledd skal lyde:

Departementet kan *gi forskrift om utføring* og dokumentasjon av oppmålingsforretning.

§ 34 første ledd tredje punktum skal lyde:

Koordinatane skal fastsetjast i eit geodetisk grunnlag *som er godkjent av matrikkelstyresmakta.*

§ 34 femte ledd skal lyde:

Departementet kan *gi forskrift* om merking, måling og kartfesting av matrikkeleiningar, under dette om når grensemerking kan utelatast.

§ 35 skal lyde:

§ 35 Avtale om og bestilling av ei oppmålingsforretning

Ein avtale om oppmålingsforretning skal vere skriftleg.

Departementet kan gi forskrift om bestilling av ei oppmålingsforretning, til dømes om innhald og utforming av ein avtale om slik forretning.

Ny § 36 skal lyde:

§ 36 Utføringa av oppdraget, varsling o.a.

Landmålarføretaket skal melde tid og stad for ei oppmålingsforretning til partane med minst to vekers varsel. Partane kan godta kortare varsel. Innkallinga skal opplyse om kva forretninga går ut på, den vidare saksgangen og om høve til klage.

Landmålarføretaket skal peike ut ein ansvarleg landmålar for kvart oppdrag. Den ansvarlege landmålararen må ha gyldig landmålarbrev. Den ansvarlege landmålararen skal ta vare på interessene til alle partane, undersøke relevante dokument og elles utføre oppdraget i samsvar med god landmålararskikk.

Om den ansvarlege landmålararen, landmålarføretaket eller nokon av dei tilsette ved kontoret som utfører oppmålingsforretninga, har eller får ei økonomisk eller personleg interesse i eigedommen eller det ligg føre andre særeigne forhold som er eigna til å svekke tilliten til at dei opptrer upartisk, skal partane straks få opplysning om dette. Ein part kan nekte å akseptere forretninga når den ansvarlege landmålararen eller ein annan som utfører forretninga,

a) er part i saka

- b) er i slekt eller svogerskap med ein part i opp-eller nedstigande linje eller i sidelinje så nær som søsken
- c) er eller har vore gift med, bur eller har budd i eit ekteskapsliknande forhold med, er eller har vore forlova med, eller er eller har vore fosterfar, fostermor eller fosterbarn til ein part
- d) er verje eller fullmektig for ein part i saka eller har vore slik verje eller fullmektig etter at saka begynte.

Departementet kan gi forskrift om rekkjevidda av tredje ledd og om varsling og proklama.

Ny § 37 skal lyde:

§ 37 *Journalføring og arkivering*

Landmålarføretaket pliktar å føre journal over bestilte og gjennomførte oppdrag. Journalen og andre dokument som gjeld oppdraget, skal oppbevarast i minst ti år etter at oppdraget er avslutta.

Departementet kan gi forskrift om journalføring og arkivering.

Ny § 38 skal lyde:

§ 38 *Krav til landmålarføretak, tildeling av landmålarbrev o.a.*

Eit landmålarføretak som tek på seg oppgåver etter denne lova, må ha minst éin landmålar med gyldig landmålarbrev på kvar faste kontorstad. Landmålarføretaket må ha ei forsikring eller stille anna sikker trygding som dekkjer det ansvaret landmålarføretaket og den ansvarlege landmålararen kan pådra seg i samband med utføringa av oppmålingsforretningar.

Matrikkelstyresmakta kan etter søknad tildele landmålarbrev til personar som

- a) er myndige og eigna til å drive eigedomsopp-
- b) måling
- c) har godkjend utdanning
- d) har minst to års relevant erfaring etter ferdigutdanning, og
- e) har bestått ei godkjent autorisasjonsprøve.

Landmålarbrev kan trekkjast tilbake mellombels eller varig ved brot på føresegner eller løyve gitt i eller i medhald av denne lova, plan- og bygningslova eller eigarseksjonslova, ved gjentekne åtvaringar, eller dersom landmålararen ikkje lenger fyller vilkåra for å ha landmålarbrev. Ein landmålar som ikkje lenger tilfredsstillar krava til å ha landmålarbrev, skal sende melding om dette til matrikkelstyresmakta innan 14 dagar.

Departementet kan gi forskrift om krav til landmålarføretak, til dømes om økonomisk tryggleik og organisering av drifta.

Departementet kan gi forskrift om vilkår for landmålarbrev, tildeling og tilbaketrekking av slikt brev, krav til etterutdanning og gebyr.

Departementet kan gi forskrift om at eigedomslandmåling kan drivast mellombels av personar som er lovleg etablerte i ein annan EØS-stat med sikte på å drive slik verksemd der, og om praktiseringa av slik verksemd, medrekna unntak frå reglane i lova her.

Kapittel 8 overskrifta skal lyde:

Kapittel 8 Om geodetisk grunnlag, *oppmålingsarbeid o.a.*

§ 39 andre ledd skal lyde:

Kommunen skal bestemme ytterlegare geodetiske data når *kommunale* oppgåver etter lova her eller *plan- og bygningslova* krev det og gjere dei tilgjengelege for brukarane av slike data.

§ 42 skal lyde:

§ 42 *Fjerning av merke og signal*

Merke og signal kan krevjast fjerna dersom bruken av eigedommen eller eigedommane dei står på gjer dette nødvendig. Fjerning skal utførast av eigarane av merket eller signalet. Fjerning av grensemerke, til dømes utgåtte grensemerke eller merke som kan forvekslast med gyldige grensemerke, skal dokumenterast og rapporterast til matrikkelstyresmakta.

Merke og signal kan også fjernast av kommunen eller staten sitt geodetiske fagorgan dersom dei er utforma og plasserte slik at det kan føre til forveksling med nærliggjande fastmerke og tilhøyrande signal. Utgåtte eller ugyldige grensemerke, eller merke som kan forvekslast med gyldige grensemerke, kan også fjernast av kommunen, jordskifteretten eller matrikkelstyresmakta. Landmålarføretak skal av eige tiltak fjerne merke som føretaket har sett ned feil.

Fastmerke og signal som inngår i det overordna nasjonale grunnlaget, kan ikkje krevjast fjerna etter første ledd eller fjernast av kommunen etter andre ledd. Det same gjeld basispunkt og monumentale fastmerke.

Dersom det er gitt erstatning etter § 41, kan erstatningssummen krevjast heilt eller delvis tilbakebetalt ved fjerning etter første ledd, dersom summen overstig det tapet som er lidd.

Departementet kan gi forskrift om framgangsmåten ved fjerning av merke og signal.

§ 46 skal lyde:

§ 46 *Klage, førehandsvarsel og underretning om vedtak m.m.*

Det kan klagast over følgjande avgjerder etter denne lova:

- a) matrikkelføring av saker som krev oppmålingsforretning etter § 6
- b) vedtak om å fullføre oppmålingsforretning etter § 6 andre ledd andre punktum
- c) avgjerd om kva som er klarlagd grense etter § 7 tredje ledd
- d) samanslåing, jf. § 18
- e) føring av referanse til avtale om grenser mv., jf. § 19
- f) fastsetjing av samla fast eigedom, jf. § 20
- g) tildeling av offisiell adresse med heimel i § 21,
- h) sletting av matrikkeleining med heimel i § 26 første ledd
- i) avslag på krav om retting av opplysning i matrikkelen, jf. § 26 tredje og fjerde ledd
- j) avslag på førespurnad om innsyn i matrikkelen etter § 29
- k) utlevering av matrikkelinformasjon og andre opplysningar om eigedomsoppmåling, jf. § 30
- l) fastsetjing av betaling med heimel i § 32 som ikkje er fastsett i forskrift eller regulativ godkjent av departementet
- m) tildeling og tilbaketrekking av landmålarbrev etter § 38 andre og tredje ledd
- n) vedtak om tvangsmulkt, jf. § 48.

Klageinstans er departementet eller det klageorganet departementet peikar ut. Reglane om klage på enkeltvedtak i forvaltningslova kapittel VI gjeld for alle klager etter første ledd.

Førehandsvarsel og underretning om vedtaket m.m. til klageinstansen i saker etter første ledd bokstav a og b skal sendast til landmålarføretaket.

Departementet kan gi forskrift om klage, førehandsvarsel og underretning.

§ 47 første ledd skal lyde:

Tvistar om gjennomføringa av oppmålingsarbeid etter § 41 eller om fjerning av merke eller signal etter § 42 blir avgjorde av fylkesmannen. Vedtaket til fylkesmannen kan ikkje klagast på.

§ 48 første ledd første punktum skal lyde:

Kommunen eller *matrikkelstyresmakta* kan gjere vedtak om å påleggje tvangsmulkt for å få gjennomført vedtak gitt i medhald av denne lova.

II

I lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling blir det gjort følgjande endringar:

§ 20-1 første ledd bokstav m skal lyde:

m) opprettelse av ny grunneiendom, ny anleggseiendom eller nytt jordsameie, eller opprettelse av ny festegrunn for bortfeste som kan gjelde i mer enn 10 år, eller *endring av grenser for slike matrikkelenheter som ikke kan behandles som grensejustering*, jf. matrikkellova.

§ 21-2 sjette ledd skal lyde:

De som er nevnt i *matrikkellova* § 9, kan søke om tillatelse til å opprette ny grunneiendom, ny anleggseiendom, ny festegrunn eller nytt jordsameie, eller tillatelse til *endring av grenser for slike matrikkelenheter som ikke kan behandles som grensejustering*. Søknaden må angi hvordan enheten ønskes utformet, herunder angi grenseforløpet på kart. Søknaden må vise hvordan de nye enhetene eller *grenseendringen* på en hensiktsmessig måte kan gå inn i en fremtidig utnytting av området, herunder også hvordan krav til tomtestørrelse, fellesareal og plassering av bebyggelsen kan oppfylles.

§ 21-9 fjerde ledd skal lyde:

Tillatelse til tiltak som nevnt i § 20-1 første ledd bokstav m, faller bort dersom det ikke er *satt fram krav om matrikkelføring* etter matrikkellova innen 3 år etter at tillatelsen ble gitt. *Tillatelsen faller også bort dersom matrikkelmyndigheten må avvise kravet om matrikkelføring, og vilkårene for matrikkelføring ikke er rettet innen en nærmere fastsatt frist.*

I § 26-1 skal «lov om eigedomsregistrering» endrast til «matrikkellova».

§ 29-4 fjerde ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift med nærmere bestemmelser om plassering av byggverk, som regler om avstand mellom byggverk, avstand til nabogrense, og beregningsmåten for høyde og avstand, samt for areal på byggverk som nevnt i tredje ledd bokstav b.

§ 33-1 første ledd skal lyde:

Kommunestyret selv kan gi forskrift om gebyr til kommunen for behandling av søknad om tillatelse, utferdigelse av kart og attester og for andre arbeid som det etter denne lov eller forskrift påhviler kommunen å utføre, herunder behandling av private planforslag. Gebyret for behandling av slikt planforslag kan omfatte kommunens arbeid frem til det blir avgjort om forslaget skal fremmes, jf. § 12-11. *Gebyret kan ikke være høyere enn de nødvendige kostnadene kommunen har med slike saker. I gebyret kan det inkluderes utgifter til nødvendig bruk av sakkyndig bistand under tilsyn. Andelen av gebyr som innkreves for tilsyn, skal framgå av forskriften. Tiltakshaver kan selv sørge for de nødvendige utredningene.*

III

I lov 16. juni 2017 nr. 65 om eierseksjoner blir det gjort følgende endringer:

§ 13 andre ledd blir oppheva. Gjeldande tredje ledd blir nytt andre ledd.

§ 14 skal lyde:

§ 14 *Saksbehandlingstid for kommunens behandling av søknaden om seksjonering*

Kommunen skal behandle *seksjonerings*søknaden innen 12 uker etter at søknaden er mottatt. *For kommuner som selv fører opplysninger om eierseksjoner i matrikkelen med hjemmel i matrikkellova § 5 a, skal tiden det tar å registrere seksjonene i matrikkelen, medregnes i fristen etter første punktum.* Ved retting av søknaden etter § 12 første ledd løper fristen fra kommunen har mottatt en rettet søknad. Oversitter kommunen disse fristene, reduseres seksjoneringsgebyret etter § 15 med 25 prosent av det totale gebyret for hver påbegynte uke tidsfristen oversittes.

§ 15 skal lyde:

§ 15 *Gebyrer for kommunens behandling av søknaden om seksjonering*

Kommunen kan fastsette et seksjoneringsgebyr for å behandle seksjonerings

søknaden. Gebyret kan ikke være høyere enn de nødvendige kostnadene kommunen har med slike saker. Gebyret skal innbetales innen en frist som kommunen *setter*.

Søkeren skal betale gebyr for *matrikulering* og tinglysing av seksjoneringsvedtaket i samsvar med *matrikkellova § 32* og tinglysingsloven § 12 b. *Gebyrene* skal innbetales til kommunen. Blir seksjonerings

søknaden avslått, skal kommunen tilbakebetale *gebyrene*.

§ 17 skal lyde:

§ 17 *Matrikkelføring og tinglysing*

Kommuner som selv fører opplysninger om eierseksjoner i matrikkelen med hjemmel i matrikkellova § 5 a, skal føre seksjonene inn i matrikkelen straks seksjoneringsvedtaket foreligger. En bruksenhet som skal omfatte ubebygde deler, kan ikke registreres i matrikkelen før det er holdt oppmålingsforretning for grensene for utearealet etter matrikkellova.

Når eventuelle klager over seksjoneringsvedtaket er avgjort, og det foreligger et positivt seksjoneringsvedtak, skal kommunen sende dokumentasjonen som er nødvendig for *matrikkelføring* og *oppretting* av grunnboksblad for hver seksjon, til *matrikkelføring* og tinglysing, jf. matrikkellova §§ 11 a og 24. Departementet kan gi forskrift om slik dokumentasjon og hvilke vedlegg som skal følge med til *matrikkelføring* og tinglysing.

§ 18 skal lyde:

§ 18 *Utsteding av matrikkelbrev*

Så snart *matrikkelmyndigheten* har fått melding om at seksjoneringsvedtaket er tinglyst, skal *den* fullføre matrikkelføringen og utstede matrikkelbrev.

§ 22 andre ledd skal lyde:

Dersom en eiendom ble seksjonert før den var ferdig utbygd, og det ikke har blitt bygget ut to eller flere bruksenheter på eiendommen innen fem år etter at seksjoneringen ble tinglyst, kan kommunen vedta at seksjoneringen skal slettes. Med ferdig utbygd menes i denne paragrafen at en bruksenhet er bygget i slik utstrekning at den oppfyller minstekravene til den type seksjon (boligseksjon eller næringsseksjon) det er tale om. Kommunen skal sende melding *til matrikkelmyndigheten og tinglysingsmyndigheten om at seksjoneringen skal slettes i grunnboken og*

matrikkelen. Matrikkelmyndigheten og tinglysingsmyndigheten gjennomfører slettingen, og matrikkelmyndigheten utsteder deretter matrikkelbrev. Slettingen i grunnboken kan gjennomføres uten hinder av eventuelle rådighetsinnskrenkninger som hefter på noen av seksjonene.

IV

Lova gjeld frå den tida Kongen fastset. Kongen kan setje i verk dei enkelte føresegnene til ulik tid.

Departementet kan gi nærare overgangsføresegner.